

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΧΤΙΖΕΤΑΙ ΕΔΩ

> TITAN

Οι επενδύσεις που πρασινίζουν το mega plant στο Καμάρι

> BRIQ PROPERTIES

Τα τρία projects που τρέχουν - Οι βασικοί μισθωτές μετά το deal με ICI

> AMAZON

Πώς σχεδιάζει να απαλλαγεί από τα καφέ κουτιά συσκευασίας

> EDITORIAL: Επιχειρηματικές τραγωδίες

> BnSECRET: Η Βουτιά στο Χρηματιστήριο και οι ψίθυροι στα χρηματιστηριακά γραφεία

REAL ESTATE DAILY SECRET

THE KEY TO PROPRIETARY INFORMATION

Το κλειδί για να μαθαίνετε τα μυστικά της αγοράς ακινήτων, κάθε μέρα στο e-mail σας. Με την υπογραφή της

NOTICE

CONTENT & SERVICES

ΚΑΝΤΕ
ΕΓΓΡΑΦΗ
ΕΔΩ

> **ΒΟΑΚ**

ΣΤΗΝ ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Προσωρινός ανάδοχος για το μεγάλο έργο της μελέτης, κατασκευής, χρηματοδότησης, λειτουργίας, συντήρησης και εκμετάλλευσης του Βορείου Οδικού Άξονα Κρήτης (Β.Ο.Α.Κ) στο τμήμα Χανιά – Ηράκλειο αναδείχθηκε η ΓΕΚ Τέρνα, σύμφωνα με απόφαση του υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

Είχε προηγηθεί, [όπως έγγραφε το BnB Daily](#), η κατάταξη των διαγωνιζόμενων από το ΥΠΟΜΕ όπου η ΓΕΚ Τέρνα έλαβε την υψηλότερη βαθμολογία 1 και ακολούθησαν:

- Άκτωρ Παραχωρήσεις – Μυτιληναίος: Βαθμολογία 0,965
- Άβαξ - Egis - Meridiam: Βαθμολογία 0,799.

Υπενθυμίζεται ότι η ΓΕΚ Τέρνα είχε καταθέσει την καλύτερη οικονομική προσφορά στις 25 Ιανουαρίου 2024, όταν και αποσφραγίστηκαν οι σχετικοί φάκελοι για τον διαγωνισμό 35ετούς παραχώρησης του ΒΟΑΚ στον άξονα από τα Χανιά ως το Ηράκλειο.

ΕΠΟΜΕΝΑ ΒΗΜΑΤΑ

Η ΓΕΚ Τέρνα θα πρέπει τώρα να αντικαταστήσει την εγγυητική επιστολή συμμετοχής διαγωνιζόμενου με την εγγυητική επιστολή προσωρινού αναδόχου, καθώς και να προχωρήσει στην προκήρυξη ανοικτού διαγωνισμού για την επιλογή ανεξάρτητου μηχανικού. Στη συνέχεια θα ακολουθήσουν τα εξής βήματα:

- η διαδικασία οριστικοποίησης των συμβατικών εγγράφων
- η ανάδειξη οριστικού αναδόχου
- ο προσυμβατικός έλεγχος νομιμότητας

- η έγκριση της σύμβασης παραχώρησης από το Ελεγκτικό Συνέδριο
- η υπογραφή της σύμβασης και η κύρωσή της από τη Βουλή

Με την έναρξη της παραχώρησης, θα ξεκινήσει η περίοδος της μελέτης του έργου και στη συνέχεια, όταν οριστικοποιηθούν οι μελέτες και αφού έχουν ολοκληρωθούν οι απαραίτητες απαλλοτριώσεις, ώστε να καταστεί διαθέσιμος ο χώρος εκτέλεσης του έργου, θα ξεκινήσουν οι εργασίες κατασκευής.

Η ΣΥΜΒΑΣΗ

Η περίοδος της παραχώρησης είναι 35 έτη, εκ των οποίων έως πέντε έτη είναι η περίοδος μελετών - κατασκευών. Το τμήμα Χανιά - Ηράκλειο του ΒΟΑΚ είναι μήκους 157,5 χλμ. (με δύο ΛΕΑ, πλήθος ανισόπεδων κόμβων και σπράγγων) και υπάρχει πρόβλεψη για χρηματοδότησή του με €200 εκατ. από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Με την ολοκλήρωση του ΒΟΑΚ θα μειωθεί σημαντικά ο χρόνος για τη διαδρομή Χανιά – Ηράκλειο και τη διαδρομή Χανιά – Άγιος Νικόλαος, ενώ θα αναβαθμιστεί η οδική ασφάλεια, με αισθητή μείωση θανατηφόρων ατυχημάτων και σοβαρών τραυματισμών.

ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΕΡΓΑ

Υπενθυμίζεται ότι το ΣΔΙΤ για το έργο που αφορά στο τμήμα Χερσόνησος-Νεάπολη υπεγράφη τον περασμένο Μάιο με ανάδοχο το σχήμα ΓΕΚ Τέρνα - Άκτωρ Παραχωρήσεις - Ιντρακάτ ενώ ανάδοχος στο έργο για το τμήμα Νεάπολη-Άγιος Νικόλαος είναι η Άκτωρ.

Editorial

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΤΡΑΓΩΔΙΕΣ

Με αφορμή την κρίση, που αντιμετωπίζει η Boeing, και των αποκαλύψεων ότι οι μηχανικοί προειδοποιούσαν για περισσότερα από δέκα χρόνια σχετικά με πιθανά προβλήματα για το 737 Max, έχει αρχίσει μια έντονη συζήτηση σχετικά με το πώς πρέπει να διαχειρίζονται τέτοιου είδους πληροφορίες οι διοικήσεις των επιχειρήσεων.

Η Sarah Green Carmichael σχολιάζει πολύ εύστοχα στο Bloomberg ότι οι περισσότεροι ηγέτες των κατασκευαστικών εταιρειών ζουν με τον φόβο μήπως σταθούν τυφλοί μπροστά σε κάποιο σοβαρό ζήτημα ασφάλειας. "Ίσως αυτός είναι ο λόγος, που οι σχολές διοίκησης επιχειρήσεων έχουν αφιερώσει τόσο πολύ χρόνο, ανησυχώντας για το πώς οι ηγέτες θα είναι ικανοί να μπορούν να ενθαρρύνουν τους υπαλλήλους να μιλούν για προβλήματα". Φταίει, όμως, μόνο το γεγονός ότι οι υπάλληλοι δεν μιλούν στους ανωτέρους τους; Όχι μόνο.

Έχει να κάνει και με το αν ακούν οι ανώτεροι στην ιεραρχία, αλλά και με το κατά πόσο λαμβάνουν σοβαρά υπόψη όλα αυτά.

Συνεπώς, τι πρέπει να κάνουν οι επικεφαλής της διοίκησης;

Να ακούν προσεκτικά τους εργαζόμενους.

Πώς μπορεί να γίνει αυτό;

Με τα εξής:

Πρώτον, με διαπροσωπικές δεξιότητες. "Να ακούω για να μαθαίνω, να κάνω επακόλουθες ερωτήσεις, να κατεβαίνω τη σκάλα των συμπερασμάτων, έτσι ώστε τελικά και τα δύο μέρη της συνομιλίας να έχουν μάθει κάτι", όπως σχολιάζει η καθηγήτρια του Harvard Business School, Amy Edmondson.

Δεύτερον, με συστήματα, που να επιβάλουν να γίνονται αυτές οι συνομιλίες σε τακτική βάση.

Αλλιώς, οδηγούμαστε σε επιχειρηματικές τραγωδίες: Πρώτα απ' όλα με εκατοντάδες νεκρούς - σε δυστυχήματα τύπου Boeing 737 Max. Αλλά και οικονομικές, με τη ζημιά της εταιρείας, την κατακόρυφη πτώση της μετοχής και τις περικοπές θέσεων εργασίας. Απλά πράγματα.

Νεκτάριος Β. Νώτης

nectarios@notice.gr

Γιώργος
Περδικάρης,
Πρόεδρος,
ΤΕΡΝΑ

> Γ. ΠΕΡΔΙΚΑΡΗΣ (ΤΕΡΝΑ) ΑΠΟ ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΤΟ 65% ΤΟΥ ΑΝΕΚΤΕΛΕΣΤΟΥ

“Η ΤΕΡΝΑ σήμερα αντλεί μόλις το 35% του ανεκτέλεστου των έργων της από το ελληνικό Δημόσιο, ενώ το 65% - δηλαδή έργα αξίας περίπου €3,8 δισ. - αντιστοιχεί σε ιδιωτικά έργα ή έργα που εκτελεί η Τέρνα και αποτελούν ιδιωτικές επενδύσεις του ομίλου ΓΕΚ Τέρνα, όπως π.χ. το Ολοκληρωμένο Τουριστικό Συγκρότημα (IRC) στο Ελληνικό, ο Νέος Διεθνής Αερολιμένας Ηρακλείου Κρήτης στο Καστέλι, η Εγνατία Οδός, η Αντλαιοταμίευση στην Αμφιλοχία κ.ά.”, υπογράμμισε ο Γιώργος Περδικάρης, Πρόεδρος της Τέρνα, μιλώντας στο συνέδριο “Υποδομές και Δίκτυα”.

ΑΝΑΓΚΗ ΓΙΑ ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ

Ιδιαίτερη έμφαση έδωσε ο Πρόεδρος της Τέρνα στην ανάγκη για συνέργειες, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι απειλές που έρχονται με όλο και μεγαλύτερη συχνότητα και σφοδρότητα στον τομέα των υποδομών.

“Ούτε οι εταιρείες πρέπει να υποκαταστήσουν την Πολιτεία, ούτε οι τοπικοί άρχοντες πρέπει να υποκαταστήσουν την επιστημονική και μελετητική κοινότητα, ούτε ο λαϊκισμός πρέπει να υπαγορεύσει τις τεχνικές λύσεις. Δεν υπάρχουν ούτε άμεσες, ούτε μαγικές λύσεις, κυρίως αν θέλουμε να αντιμετωπίσουμε ουσιαστικά και σε βάθος χρόνο τις προκλήσεις του περιβάλλοντος,

παρούσες και μελλοντικές” ανέφερε, επισημαίνοντας πως “οι λύσεις απαιτούν συστράτευση και ειλικρινή συνεργασία, προσφέροντας ο καθένας αυτό που έχει ως συγκριτικό πλεονέκτημα”.

ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΚΡΙΣΗ

Στο πλαίσιο αυτό και αναφερόμενος ειδικά στο ρόλο των υποδομών για την προστασία της ανθρώπινης ζωής από την κλιματική κρίση, ο κ. Περδικάρης στάθηκε στο γεγονός ότι ενώ καλούμαστε να “οχυρωθούμε” έναντι της κλιματικής κρίσης και να αναπτύξουμε σύγχρονες, πράσινες και ανθεκτικότερες υποδομές που θα προστατεύουν και θα βελτιώνουν τη ζωή των ανθρώπων, την ίδια στιγμή οι ευρωπαϊκοί πόροι διοχετεύονται πλέον κατά προτεραιότητα στις νεοεισερχόμενες στην Ευρωπαϊκή Ένωση χώρες, ή/και δεν προορίζονται πλέον για συγκεκριμένους τύπους έργων, όπως οι οδικοί άξονες.

Κατά συνέπεια, σύμφωνα με τον κ. Περδικάρη, η ελληνική Πολιτεία πρέπει να αξιοποιήσει το συγκριτικό πλεονέκτημα που διαθέτει, βασιζόμενη σε εκείνες τις ελληνικές τεχνικές εταιρείες που διαθέτουν όχι μόνο την τεχνογνωσία και την οικονομική επιφάνεια, αλλά κυρίως τη συνέπεια να επενδύουν στη χώρα και να υλοποιούν έργα που προσφέρουν ουσιαστικά στο κοινωνικό σύνολο.

BnSECRET

1/ ΣΚΟΤΕΙΝΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Πυκνώνουν τα περιστατικά και οι πληροφορίες πως ένα σκιάζομενο παραναυτιλιακό δίκτυο, που βγάζει εκατομμύρια με μύριους όσους αμφιλεγόμενος τρόπος, έχει διαλέξει ως μία από τις βάσεις του την Αθήνα. Χθες, έγινε γνωστό πως συνελήφθη Ιταλός, που κατηγορείται για λαθρεμπόριο και απάτη σε αργό πετρέλαιο από την Βενεζουέλα. Προ ημερών, έγινε γνωστό ότι εταιρεία Λίβανο-συριακών συμφερόντων έχει εγκαταστήσει τη βάση της στην Ελλάδα και παραβιάζει διεθνείς κυρώσεις. Αλλά και εταιρείες-βιτρίνες ιρανικών συμφερόντων έχουν αναφερθεί πως λειτουργούν μέσω τρίτων από την Αθήνα και τον Πειραιά. Τουλάχιστον μία εταιρεία, που ανήκει σε κουβανέζικα συμφέροντα, έχει επίσης έδρα στην Ακτή Μιαούλη. Οι παραπάνω περιπτώσεις είναι ενδεικτικές του πως η ελληνική ισχύς στη ναυτιλία και το πλήθος των ναυτιλιακών και παραναυτιλιακών επιχειρήσεων, που έχουν την έδρα τους εδώ, έχει προσελκύσει και πολλά παραβατικά σχήματα. Θα επανέλθουμε...

2/ Η ΒΟΥΤΙΑ ΣΤΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΚΑΙ ΟΙ ΨΙΘΥΡΟΙ ΣΤΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ

Αίσθηση προκάλεσε στην αγορά η χθεσινή πτώση στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Δεν είναι τόσο οι απώλειες 2%, όσο το γεγονός πως ο ΓΔ έπεσε κάτω από τις 1.400 μονάδες. Στις χρηματιστηριακές πάντως είναι ανήσυχτοι και αυτό γιατί φοβούνται μήπως οι επενδυτές βλέπουν πολιτική αστάθεια. Οι μαζικές εντολές ρευστοποιήσεων σε μετοχές μεγάλων εισηγμένων προκάλεσαν αίσθηση. Το κλίμα, επίσης, δεν είναι πλέον ευνοϊκό στις διεθνείς αγορές. Οι Χούθι συνεχίζουν να απασχολούν τις μεταφορές και η επίθεση στο ιρανικό προξενείο προκαλεί φόβους για άνοδο της τιμής πετρελαίου. Κάτι που θα συμπαρασύρει τον πληθωρισμό... Σε κάθε περίπτωση, στις επόμενες συνεδριάσεις θα φανεί αν οι φόβοι ευσταθούν ή είχαμε ένα βαθύ profit taking.

> ΟΛΠ

ΤΟ ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΟ ΜΕΡΙΣΜΑ, ΟΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΧΟΥΘΙ

Ως πολύ θετική από άποψη οικονομικών μεγεθών χαρακτήρισε την περυσινή χρονιά για τον ΟΛΠ η CFO του ομίλου, Li Jin, κατά τη χθεσινή ενημέρωση των αναλυτών για τα μεγέθη του 2023. Όπως τόνισε, τα μεγέθη σημείωσαν σημαντική άνοδο για δεύτερη συνεχή χρονιά, ενώ έθεσε δύο στόχους για το λιμάνι του Πειραιά. "Θέλουμε να γίνουμε ηγετικό λιμάνι στην Ευρώπη και μέσω των επενδύσεων που σχεδιάζουμε θέλουμε να εισέλθουμε δυναμικά στην ψηφιακή εποχή. Μια μετάβαση που έχει πολλαπλά οφέλη για την εθνική και τοπική οικονομία", επισήμανε.

Η ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η διοίκηση του ΟΛΠ ρωτήθηκε για τη μερισματική πολιτική. Όπως είπε, το μέρισμα είναι υψηλότερο από πέρυσι, προσθέτοντας ότι πράγματι θα μπορούσε να δώσει μεγαλύτερο, ωστόσο ακολουθείται συντηρητική πολιτική. Ο λόγος δεν είναι άλλος από το επενδυτικό πλάνο που βρίσκεται σε εξέλιξη και την αναγκαιότητα να διατηρήσει ισχυρό ταμείο, υποστήριξε η διοίκηση σε σχετική ερώτηση αναλυτή.

ΟΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Όπως αναφέρθηκε, το 2023 ο ΟΛΠ δαπάνησε €155,5 εκατ. στο πλαίσιο των υποχρεωτικών επενδύσεων που έχει αναλάβει η Cosco με βάση τη σύμβαση παραχώρησης. Για το επόμενο διάστημα δρομολογούνται περίπου €100 εκατ., με το σωρευτικό συμβασιοποιημένο ποσό των επενδύσεων να ανέρχεται σε €250 εκατ. Από αυτές τις επενδύσεις σημαντικές κρίνονται οι εξής:

- €41 εκατ. για την επέκταση του επιβατικού λιμένα στη Νότια Ζώνη
- €38,6 εκατ. για τη βελτίωση των υποδομών της ναυπηγοεπισκευαστικής ζώνης
- €20,8 εκατ. για την επέκταση του προβλήτα πετρελαιοειδών
- €20,7 εκατ. για την επέκταση του σταθμού διακίνησης αυτοκινήτων
- €19,8 εκατ. για την προμήθεια εξοπλισμού

ΧΟΥΘΙ

Οι επιθέσεις των Χούθι πλήττουν και το λιμάνι του Πειραιά και κυρίως τον κλάδο εμπορευματοκιβωτίων. Οι προοπτικές για φέτος εξαρ-

Financial Structure ratios		31/12/2023		31/12/2022	
1. Current assets	224,993,964.23	36.80%	195,200,731.58	34.04%	573,363,875.66
Total assets	611,334,973.86				
2. Total equity	355,070,967.97	138.56%	314,495,516.16	121.49%	258,868,359.50
Total liabilities	256,264,005.89				
3. Total equity	355,070,967.97	91.91%	314,495,516.16	83.16%	378,163,144.08
Non current assets	386,341,009.63				
4. Current assets	224,993,964.23	293.72%	195,200,731.58	287.35%	67,932,099.18
Current liabilities	76,602,520.52				
5. Total Debt	95,660,340.67	26.94%	102,807,226.10	32.69%	314,495,516.16
Total equity	355,070,967.97				

Performance and efficiency ratios		31/12/2023		31/12/2022	
6. Profit before income taxes	96,223,594.73	43.77%	74,664,659.74	38.37%	194,567,342.48
Revenue	219,822,494.91				
7. Profit before income taxes	96,223,594.73	27.10%	74,664,659.74	23.74%	314,495,516.16
Total equity	355,070,967.97				
8. Gross profit	131,624,606.03	59.88%	111,033,669.55	57.07%	194,567,342.48
Revenue	219,822,494.91				
9. EBITDA	115,984,533.90	52.76%	95,566,069.35	49.12%	194,567,342.48
Revenue	219,822,494.91				

Li Jin, CFO, ΟΛΠ

τώνται από τις εξελίξεις στην Ερυθρά Θάλασσα, ενώ η διακοπή της διέλευσης των πλοίων από την Ερυθρά Θάλασσα και η αναδρομολόγηση με τον περίπλου της Αφρικής από την Ασία για την Ευρώπη (και το αντίστροφο), αντί διαμέσου της Μεσογείου, πλήττει το γεωγρα-

φικό πλεονέκτημα του Πειραιά ως το πρώτο ηπειρωτικό λιμάνι της ΕΕ, μετά τη διέλευση από τη διώρυγα του Σουέζ.

Νικόλας Ταμπακόπουλος
nicolas@notice.gr

> ALBA-ΣΕΒ ΚΕΝΤΡΟ ΑΡΙΣΤΕΙΑΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ

Τη σχέση της Τεχνητής Νοημοσύνης με τον άνθρωπο πραγματεύτηκε το 5ο Ετήσιο Συμπόσιο του Κέντρου Αριστείας ΣΕΒ στη Δημιουργική Ηγεσία (SEV Center of Excellence in Creative Leadership), με τίτλο "Αλγόριθμοι και Τεχνουργοί – Η Τεχνολογία στην υπηρεσία του Ανθρώπου", το οποίο έλαβε χώρα την Τετάρτη 28 Μαρτίου 2024, στον Φάρο του Κέντρου Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος.

"ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΕΙ ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΜΑΣ"

Ο Δρ. Γιώργος Ξηρογιάννης, Γενικός Διευθυντής στον ΣΕΒ, δήλωσε μεταξύ άλλων ότι "πλέον βλέπουμε ξεκάθαρα τον τρόπο που η τεχνητή νοημοσύνη διαμορφώνει το παρόν μας. Προσφέρει ήδη λύσεις αυτοματοποίησης διαδικασιών, βελτίωσης της αποδοτικότητας του ανθρώπινου δυναμικού, πρόβλεψης ζήτησης, μείωσης κόστους. Βλέπουμε μηχανές με δυνατότητα λήψης αποφάσεων, drones αυτόνομης κίνησης, εφαρμογές στο κινητό με αναγνώριση ομιλίας". Πρόσθεσε ότι "στον ΣΕΒ πιστεύουμε στις ευκαιρίες που δημιουργεί η τεχνητή νοημοσύνη για το σύνολο της οικονομίας. Συνδράμουμε ενεργά τις επιχειρήσεις στην ψηφιακή τους πορεία, τεκμηριώνοντας προτάσεις μέσα από το Παρατηρητήριο για τον Ψηφιακό Μετασχηματισμό. Προωθούμε την ανάπτυξη συνεργασίας μεταξύ των επιχειρήσεων, των Πανεπιστημίων, των ερευνητικών κέντρων αλλά και των start ups για να ενισχύσουμε την υιοθέτηση τεχνητής νοημοσύνης".

ΚΑΚΟΒΟΥΛΗ ΧΡΗΣΗ & FAKE NEWS

Από τη μεριά του ο Δρ Κώστας Αζαρλόγλου, Πρύτανης του Alba Graduate Business School, ανέφερε ότι "τον τελευταίο καιρό υπάρχει μεγάλη βιβλιογραφία για τις επιπτώσεις της τεχνητής νοημοσύνης και της παραγωγικής τεχνητής νοημοσύνης στην οικονο-

μία, στο μέλλον. Είναι, όμως, τόσο δύσκολο να προβλέψεις ένα φαινόμενο που εξελίσσεται γρήγορα, που καλό είναι να αποφεύγουμε τις όποιες προβλέψεις. Ακόμη, οφείλουμε να παραδεχτούμε ότι δεν μπορούμε να είμαστε πιο γρήγοροι από την τεχνητή νοημοσύνη". Σημείωσε, δε, ότι "έχουμε μία άλλη επιλογή: Να συνεργαστούμε μαζί της, να μάθουμε να συμβιώνουμε και να συνεργαζόμαστε με την τεχνητή νοημοσύνη. Το αποτέλεσμα αυτής της συνεργασίας, όμως, πόσο αυθεντικό είναι; Εδώ πάμε σε μία ακόμη πρόκληση: Η κακόβουλη χρήση της τεχνολογίας, τα fake news. Επειδή αυτή η τεχνολογία είναι προσβάσιμη σε όλους μας, υπάρχει ο κίνδυνος της κακόβουλης χρήσης της. Εκεί λοιπόν, χρειαζόμαστε τόσο το θεσμικό πλαίσιο που θα βάλει όρια, όσο και κάτι πολύ σημαντικό για τους οργανισμούς: Να επενδύσουν στην ίδια τους την αξιοπιστία".

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Τέλος, ο Νίκος Μυλωνόπουλος, Αναπληρωτής Καθηγητής Ψηφιακού Επιχειρείν στο Alba Graduate Business School, The American College of Greece και Διευθυντής του Κέντρου Αριστείας ΣΕΒ στη Δημιουργική Ηγεσία, τόνισε πως "είναι επίκαιρο το ερώτημα γύρω από το εάν οι μηχανές πρόκειται να αντικαταστήσουν τον άνθρωπο στην εργασία και όχι μόνο. Σύμφωνα με τους οικονομολόγους, ωστόσο, η τεχνολογία δημιουργεί περισσότερες θέσεις εργασίας, με αποτέλεσμα το μέλλον να διαφαίνεται αισιόδοξο". Επίσης, αναφέρθηκε στην τηλεργασία, η οποία ξεκίνησε κατά την περίοδο του Covid-19 και συνεχίζεται μέχρι και σήμερα με επιτυχία, στερώντας, όμως, από τους ανθρώπους τη συντροφικότητα, το κοινωνικό και το συναισθηματικό κεφάλαιο.

> BC PARTNERS ΕΤΟΙΜΟΣ ΝΑ ΑΓΟΡΑΣΕΙ ΤΗΝ ΙΝΤΕΡ Ο ΝΙΚΟΣ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ;

Ως πιθανός αγοραστής της Ίντερ Μίλαν, με την τωρινή ιδιοκτήτρια Suning Holdings Group να αποχωρεί ενδεχομένως από τον σύλλογο, επανεμφανίστηκε η BC Partners του Νίκου Σταθόπουλου, όπως αναφέρουν ξένα δημοσιεύματα. Σύμφωνα με την ιστοσελίδα sempreinter.com, ο κινεζικός κολοσσός κινδυνεύει να χάσει τον έλεγχο της ποδοσφαιρικής ομάδας, καθώς πλησιάζει η προθεσμία αποπληρωμής του δανείου του από την Oaktree Capital. Πρέπει να βρουν λύση πριν τις 20 Μαΐου 2024, είτε αποπληρώνοντας το δάνειο με τους τόκους του, είτε συμφωνώντας με τη δανείστρια για παράταση της προθεσμίας.

"ΟΥΔΕΝ ΣΧΟΛΙΟ"

Σύμφωνα με την La Repubblica το fund με έδρα το Λονδίνο αξιολογεί και πάλι την πιθανότητα επένδυσης στον σύλλογο των Νερατζούρι, φήμη που διέτρεψε από μεγάλο δικηγορικό γραφείο του Μιλάνου, με την BC Partners να απαντά "Ουδέν σχόλιο". Υπευθυμίζεται ότι πριν από τρία χρόνια η επενδυτική εταιρεία είχε επιχειρήσει ξανά να αποκτήσει τον ιταλικό σύλλογο, προσφέροντας €850 εκατ., ποσό που δεν ικανοποίησε την ιδιοκτήτρια Suning.

Νίκος Σταθόπουλος, BC Partners

> BRIQ PROPERTIES

ΤΑ ΤΡΙΑ PROJECTS ΠΟΥ ΤΡΕΧΟΥΝ - ΟΙ ΒΑΣΙΚΟΙ ΜΙΣΘΩΤΕΣ ΜΕΤΑ ΤΟ DEAL ΜΕ ICI

Τα τρία βασικά projects που τρέχει αυτή την περίοδο η Briq Properties παρουσίασε στη χθεσινή τηλεδιάσκεψη η CEO της εταιρείας, Άννα Αποστολίδου.

Ειδικότερα η ΑΕΕΑΠ:

- κατασκευάζει νέο Κέντρο Αποθήκευσης και Διαμονής (ΚΑΔ 2) στον Ασπρόπυργο Αττικής, συνολικής επιφάνειας 19.237 τ.μ. (σε έκταση 116.640 τ.μ.) και προδιαγραφών πυροπροστασίας κατηγορίας Z3, το οποίο αναμένεται να ολοκληρωθεί στο γ' τρίμηνο του 2024 (τον ερχόμενο Σεπτέμβριο). Σημειώνεται ότι η συνολική επένδυση των δύο κτιρίων 44.500 τ.μ., περιλαμβανομένης και της απόκτησης της γης, ανέρχεται σε **€31 εκατ.**, με €6 εκατ. να απομένουν προς υλοποίηση. Προσβλέπει σε ετήσια έσοδα €2,7 εκατ. και μικτή απόδοση 8,7%. Θα απομείνουν 3.800 τ.μ. για μελλοντική χρήση
- κατασκευάζει νέο κτίριο γραφείων πιστοποιημένου κατά LEED, επί της Λ. Ποσειδώνος 42 στην Καλλιθέα Αττικής, 2.393 τ.μ. Το 50% του επενδυτικού σχεδίου χρηματοδοτείται με σταθερό επιτόκιο 0,35% μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Η συνολική επένδυση ανέρχεται σε **€6,3 εκατ.** συμπεριλαμβανομένης της αγοράς γης. Η κατασκευή εκτιμάται ότι θα έχει ολοκληρωθεί εντός του 2025. Αναμένονται ετήσια έσοδα €500 χιλ. και μικτή απόδοση 8%
- επεκτείνει το ξενοδοχειακό της συγκρότημα στην Πάρο (Mr & Mrs White Paros) σε όμορο οικόπεδο, με την κατασκευή συγκροτήματος 12 επιπλέον σουιτών. Η νέα πτέρυγα εκτιμάται πως θα είναι έτοιμη για λειτουργία για την καλοκαιρινή τουριστική περίοδο του 2024. Η επένδυση είναι της τάξης των **€1,7 εκατ.**, για ξενοδοχείο που διαθέτει στο σύνολο 61 δωμάτια και σουίτες

Η ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ICI

Το σημαντικότερο γεγονός της χρήσης 2023 ήταν η υπογραφή συμφωνίας σχετικά με τη συγχώνευση δια απορρόφησης της Intercontinental International A.E.E.A.Π. (ICI), που έλαβε χώρα την 23/2/2023. Το πρώτο στάδιο της συμφωνίας ολοκληρώ-

Άννα Αποστολίδου, CEO, Briq Properties

θηκε στις 31/1/2024 με την αγορά 16 ακινήτων από την ICI, συμπεριλαμβανομένων και των 14 ακινήτων της ICI που είναι μισθωμένα στην Alpha Bank, έναντι €56,577 εκατ. Ταυτόχρονα υπογράφηκε και προσύμφωνο για το 17ο ακίνητο (στη λεωφ. Βουλιαγμένης κτίριο γραφείων) αυτής της συμφωνίας, με τιμή πώλησης €4 εκατ. Η συναλλαγή χρηματοδοτήθηκε εξ ολοκλήρου με τραπεζικό δανεισμό.

"Η καθυστέρηση της συγχώνευσης με την ICI δεν έχει επηρεάσει τις αναπτύξεις της εταιρείας", ανέφερε η κα Αποστολίδου, η οποία πρόσθεσε ότι, "απλά μας έχει απορροφήσει και δεν έχουμε εξετάσει άλλες επενδύσεις και αγορές, καθώς εστιάζουμε στην ενσωμάτωση των ακινήτων της ICI στο δικό μας χαρτοφυλάκιο".

ΣΤΟΧΟΣ Η ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ

Την 31/1/2024 η συνολική αξία των ακινήτων του ομίλου ανερχόταν σε €208,1 εκατ. και ο συνολικός δανεισμός σε €96 εκατ. Η κα Αποστολίδου ανέφερε ότι "υπάρχει στρατηγική απομόχλευσης. Δεν θέλουμε να παραμείνουμε με έναν μεικτό δείκτη LTV στο 46,2% (και καθαρό LTV στο 44,9%), θέλουμε να μειώσουμε τον δανεισμό μας. Ένας τρόπος είναι και η πώληση ακινήτων που δεν έχουν στρατηγικό ενδιαφέρον για την εταιρεία. Εξετάζουμε κάποιες πιθανές πωλήσεις ακινήτων, με κέρδη, ασφαλώς, για τους μετόχους μας".

Η CEO της Briq πρόσθεσε ότι "έχουμε πετύχει έναν δανεισμό με ένα καλό spread κάτω του 2%, ωστόσο παραμένει υψηλό το κόστος εξυπηρέτησης λόγω των υψηλών επιτοκίων που είναι στο 3,9%. Περιμένουμε κι εμείς τη μείωσή τους".

Τόνισε, επίσης, ότι δεν σκέφτεται την έκδοση ομολόγου τη δεδομένη στιγμή καθώς δεν είναι ελκυστικά τα επιτόκια. Ωστόσο, στο μέλλον η εταιρεία θα εξετάσει αναχρηματοδότηση του δανεισμού της με κάποιο ομόλογο. Συμπλήρωσε ακόμη ότι η εταιρεία θέλει να χρησιμοποιήσει κεφάλαια του RRF και σε άλλους κλάδους, όπως είναι π.χ. η ανάπτυξη εταιρειών μετά από συγχωνεύσεις, αντλώντας κεφάλαια με μικρότερο κόστος.

Η ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ PORTFOLIO

Η κατανομή της αξίας των επενδυτικών ακινήτων στις 31/1/2024 ανά κατηγορία κλάδου ακίνητης περιουσίας ήταν:

- 36% σε κτίρια αποθήκευσης και διανομής (logistics)
- 23% σε κτίρια γραφείων
- 19% σε retail
- 14% σε ξενοδοχεία
- 8% σε λοιπές κατηγορίες ακινήτων

ΜΙΣΘΩΤΕΣ

- Alpha Bank: 34,4%
- Όμιλος Quest: 20%
- Sarmed Logistics: 16,6%
- hotelBrain: 8,9%
- Σκλαβενίτης: 3,7%
- Μεσόγειος: 3,6%
- The Greek Foundation – Modernist Athens: 3,2%
- Leroy Merlin: 2,8%
- Pharmaserve Lilly: 1,1%
- Hines: 0,8%

Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ALPHA BANK

Σχετικά με τον κορυφαίο μισθωτή της εταιρείας σήμερα, την Alpha Bank, η Άννα Αποστολίδου ανέφερε ότι τα μισθωτήρια λήγουν το 2032, ωστόσο η τράπεζα έχει τη δυνατότητα καταγγελίας των μισθωμάτων, από τον Σεπτέμβριο του 2027. Εκτίμησε ότι "η τράπεζα, σε κάποια ακίνητα θα εξασκήσει το δικαίωμα καταγγελίας και σε άλλα θα συνεχίσει να τα μισθώνει και μετά το 2027".

Πρόσθεσε ότι τα ακίνητα των τραπεζών βρί-

σκονται σε καλά σημεία και με μικτή απόδοση 10,6%, υπογραμμίζοντας ότι "δεν μας τρομάζει το πιθανό ελάχιστο χαμηλότερο μίσθωμα που μπορούμε να έχουμε σε σχέση με τα υφιστάμενα της τράπεζας. Εμείς δεν κοιτάζουμε μόνο την υπομίσθωση ενός ακινήτου, αλλά την ανάπτυξη του και επανατοποθέτησή του, ενδεχομένως και με άλλη χρήση".

Μάκης Αποστόλου
makis@notice.gr

> ΑΛ. ΕΞΑΡΧΟΥ - INTRAKAT

"ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΝΑ ΧΑΘΟΥΝ ΠΟΡΟΙ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ" - ΤΙ ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ

Τα χρονικά περιθώρια του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (RRF) είναι δεδομένα και εάν δεν καταστεί εφικτό να δημοπρατηθούν και να ανατεθούν τα έργα του RRF, τότε η χώρα θα χάσει σημαντικούς οικονομικούς πόρους.

Και ένας λόγος για αυτό θα είναι η μη επίλυση του προβλήματος της έκδοσης εγγυητικών επιστολών, όπως δήλωσε ο Αντιπρόεδρος του ΔΣ και Διευθύνων Σύμβουλος του ομίλου Intrakat, Αλέξανδρος Εξάρχου, μιλώντας σε πάνελ του συνεδρίου "Υποδομές και Δίκτυα: Η Ελληνική Πραγματικότητα. Εκσυγχρονισμός, Ανθεκτικότητα και Βιώσιμη Ανάπτυξη", που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα, με τη συμμετοχή της πολιτικής ηγεσίας του υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και εκπροσώπων του τεχνικού κλάδου.

"ΠΟΛΥΤΕΛΕΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑ"

Όπως τόνισε κ. Εξάρχου, το θέμα των εγγυητικών επιστολών είναι ένα "πολυτελές" πρόβλημα σε σχέση με το παρελθόν της κρίσης, η οποία άφησε την Ελλάδα με μόλις 4 συστημικές τράπεζες. Αιφνιδίως, στη συνέχεια, δημοπρατήθηκε σε πολύ μικρό διάστημα ένας μεγάλος αριθμός έργων, οι εταιρίες απέκτησαν ιστορικό υψηλό ανεκτέλεστο και υποχρεώθηκαν να εκδώσουν μεγάλο αριθμό εγγυητικών που ξεπερνά τις δυνατότητες των συστημικών τραπεζών.

Σε αντιδιαστολή με την ελληνική πραγματικότητα, στην Ρουμανία ο αντίστοιχος αριθμός των τραπεζών ανέρχεται στις 30, σημείωσε ο Διευθύνων Σύμβουλος της Intrakat

και επισήμανε ότι το ζήτημα των εγγυητικών έχει προκύψει ως συνέπεια της κρίσης και της υπερρύθμισης του τραπεζικού συστήματος, η οποία έχει καταστήσει την έκδοση εγγυητικής επιστολής ισοδύναμη της χορήγησης δανεισμού.

ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΡΥΘΜΙΣΗ

Ο κ. Εξάρχου παραδέχθηκε ότι παρόλο που οι ελληνικές τράπεζες κάνουν τεράστιες προσπάθειες για να επιλύσουν το πρόβλημα, οι εσωτερικοί τους κανονισμοί και το ρυθμιστικό πλαίσιο του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (SSM) καθιστούν την έκδοση ακόμη και μίας εγγυητικής επιστολής της τάξης των €6 εκατ., εξαιρετικά δύσκολη. "Φοβούμαι ότι θα έρθει η χρονική στιγμή που θα είναι αδύνατη η έκδοση εγγυητικής επιστολής", υπογράμμισε, και έκανε έκκληση να γίνει νομοθετική ρύθμιση που θα αντιμετωπίσει τις παθογένειες αυτές του παρελθόντος.

ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΕΓΓΥΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της Intrakat πρότεινε να τροποποιηθεί η υφιστάμενη νομοθεσία, θεσπίζοντας τον αυτοδίκαιο τερματισμό μίας εγγυητικής επιστολής με την έκδοση του πιστοποιητικού οριστικής παραλαβής του έργου. Επίσης, εισηγήθηκε την κατάργηση της έκδοσης εγγυητικών επιστολών για τις προκαταβολές των έργων και την υιοθέτηση του ρουμανικού μοντέλου, που θέλει τη δέσμευση της προκαταβολής σε ειδικό λογαριασμό που θα κινείται μόνο μετά την υποβολή στοι-

Αλέξανδρος Εξάρχου, Αντιπρόεδρος Δ.Σ. και CEO, όμιλος Intrakat

χείων ότι ο ανάδοχος πράγματι προχώρησε σε δαπάνες για το εκάστοτε σχετικό έργο. Έτσι, κατ' αυτόν τον τρόπο το έργο θα καλύπτεται από την αρχική εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης του έργου και καθώς δεν θα απαιτείται η έκδοση επιπρόσθετης εγγυητικής, θα απελευθερωθούν σημαντικοί πόροι προς όφελος των νέων έργων.

ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΙΣ & ΕΓΓΥΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Επιπλέον, ο επικεφαλής της Intrakat παρατήρησε ότι πέρα από την εξασφαλισμένη χρηματοδότηση, ένα έργο θα πρέπει να δημοπρατείται υπό την προϋπόθεση της ωριμότητας των μελετών και των ολοκληρωμένων απαλλοτριώσεων. Και αυτό γιατί, σε αντίθετη περίπτωση, ο κατασκευαστής υφίσταται ζημιά όσο περιμένει να επιλυθεί το θέμα των απαλλοτριώσεων – συνήθως για άγνωστο χρονικό διάστημα.

> VISA INNOVATION PROGRAM EUROPE ΟΙ 6 FINTECHS ΠΟΥ ΕΠΙΛΕΧΘΗΚΑΝ ΓΙΑ ΕΛΛΑΔΑ, ΚΥΠΡΟ ΚΑΙ ΜΑΛΤΑ ΤΟ 2024

Έξι fintechs επιλέχθηκαν για να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα Visa Innovation Program Europe για Ελλάδα, Κύπρο και Μάλτα το 2024. Οι επιλεγμένες fintechs θα εργαστούν μαζί με την Visa, την Eleven Ventures και την Endeavor Greece καθώς και το δίκτυο των συνεργατών τους, μέντορες και επενδυτές, για να ενισχύσουν και να προωθήσουν την καινοτομία στον χρηματοπιστωτικό κλάδο και τον κλάδο των πληρωμών.

ΟΙ FINTECHS ΠΟΥ ΘΑ ΛΑΒΟΥΝ ΜΕΡΟΣ

- Andaria (Μάλτα)
- BridgerPay (Κύπρος)
- iFactor (Ρουμανία)
- Malloc (Κύπρος)
- Wamo (Μάλτα)
- Zeal (Ελλάδα/Κύπρος)

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το Visa Innovation Program Europe υλοποιείται σε Ελλάδα, Κύπρο, Μάλτα, Τουρκία, Ισπανία, Ιταλία και Πορτογαλία από το 2018 και σε αυτό το διάστημα έχουν υποβάλει αίτηση συμμετοχής συνολικά πάνω 1.470 εταιρείες από περισσότερες από 40 χώρες. Σε Ελλάδα, Κύπρο και Μάλτα το πρόγραμμα πραγματοποιείται σε συνεργασία με την Eleven Ventures και την Endeavor Greece. Μέσα από το πρόγραμμα, οι fintechs απο-

Η Sevi Vassileva,
Γενική Διευθύντρια
Ελλάδας,
Κύπρου, Μάλτας
και Ισραήλ για τη
Visa

κτούν πρόσβαση σε ένα δίκτυο συνεργατών proof-of-concept και άλλων οργανισμών υψηλού κύρους που τους παρέχουν την ευκαιρία να δοκιμάσουν και να επικυρώσουν τις προτάσεις τους και να επιταχύνουν την πορεία τους προς την αγορά.

ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ & ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Η Sevi Vassileva, Γενική Διευθύντρια Ελλάδας, Κύπρου, Μάλτας και Ισραήλ για τη Visa δήλωσε ότι "εν μέσω σημαντικών αλλαγών στον κλάδο, οι fintechs αποτελούν βασικούς αγωγούς καινοτομίας που προ-

ωθούν την αλλαγή και διαμορφώνουν το μέλλον των πληρωμών. Το Visa Innovation Program Europe, που διανύει την 6η χρονιά του, αποτελεί ένα εφαλτήριο για τις εταιρείες αυτές, παρέχοντάς τους τους πόρους και την υποστήριξη που χρειάζονται για να αναπτυχθούν. Καθώς υποδεχόμαστε έξι νέες fintechs στο πρόγραμμά μας φέτος, επιβεβαιώνουμε τη δέσμευσή μας απέναντι στη συλλογική ανάπτυξη και καινοτομία. Είμαι σίγουρη πως αυτές οι νεοφυείς επιχειρήσεις θα αξιοποιήσουν την ευκαιρία αυτή και θα αναδυθούν ισχυρότερες, συμβάλλοντας καθοριστικά στο fintech οικοσύστημα".

> MYTILINEOS ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΡΡΑ ΓΙΑ ΠΡΑΣΙΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ 210MW ΜΕ ΤΟΝ ΟΜΙΛΟ ΚΑΡΑΤΖΗ

Μακροπρόθεσμη διμερή συμφωνία (PPA) για την παραγωγή και απορρόφηση πράσινης ενέργειας συνολικής ισχύος 210 MW από το υπό κατασκευή χαρτοφυλάκιο φωτοβολταϊκών σταθμών ισχύος 262 MW, υπέγραψε η Mytilineos με τον όμιλο Καρατζή.

ΠΡΑΣΙΝΟ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ

Στο πλαίσιο της συμφωνίας, η Mytilineos θα μπορέσει να αξιοποιήσει το 80% της παρα-

γόμενης ενέργειας, ενισχύοντας το πράσινο χαρτοφυλάκιο προμήθειάς της.

Το εν λόγω χαρτοφυλάκιο αποτελείται από 35 φωτοβολταϊκά έργα, που βρίσκονται στον νομό Λάρισας.

Τα έργα, με συνολικό προϋπολογισμό €180 εκατ. έχουν αναπτυχθεί πλήρως από τον όμιλο Καρατζή ως στρατηγική επένδυση και η κατασκευή τους έχει ανατεθεί στην M Renewables.

Όλα τα φωτοβολταϊκά πάρκα αναμένεται να

τεθούν σε λειτουργία μέχρι το γ' τρίμηνο του 2024 και σύμφωνα με το PPA αναμένεται να παράγουν ετησίως 380 GWh, ισοδύναμο της κατανάλωσης 97.000 νοικοκυριών στην Ελλάδα, αντικαθιστώντας περίπου 162.000 τόνους εκπομπών CO2 ετησίως.

ΒΙΩΣΙΜΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Πρόκειται για το 2ο PPA στην Ελλάδα για την Mytilineos, μετά τη συμφωνία με την EDP Renewables τον Φεβρουάριο του 2023.

> ΕΥ ΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΝΑΘΕΩΡΟΥΝ ΤΟΥΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΥΣ ΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ

Στασιμότητα ως προς την πρόοδο για τη βιώσιμη ανάπτυξη, εξαιτίας βραχυπρόθεσμων πιέσεων και αντίρροπων εξωτερικών δυνάμεων, προκύπτει από τις επιχειρήσεις που συμμετείχαν στην πρόσφατη παγκόσμια έρευνα της ΕΥ, Sustainable Value Study.

Η πρόοδος για τη βιώσιμη ανάπτυξη έχει επιβραδυνθεί, με τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (GHG) να έχει περιοριστεί, κατά μέσο όρο, στο 20%, σε σύγκριση με 30% το 2022. Παράλληλα, πολλές επιχειρήσεις παρατείνουν τις προθεσμίες που έχουν θέσει για την επίτευξη των στόχων τους, με τα χρονικά ορόσημα να μετατοπίζονται, κατά μέσο όρο, από το 2036 στο 2050, καθώς απαιτούνται επενδύσεις μεγάλης κλίμακας, σχεδιασμός και συνεργασία μεταξύ των κλάδων της οικονομίας.

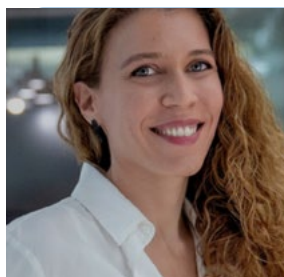
ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΝΑΤΑΡΑΞΕΙΣ - ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ

Ο αυξανόμενος πληθωρισμός και οι γεωπολιτικές αναταράξεις επηρεάζουν την ικανότητα των επιχειρήσεων να επιταχύνουν τις προσπάθειές τους για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Είναι χαρακτηριστικό ότι μόνο το 34% των ερωτηθέντων σχεδιάζουν να αυξήσουν τις επενδύσεις για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, από 61% το 2022. Επιπλέον, ο αριθμός των δράσεων που αναλαμβάνουν οι οργανισμοί σχετικά με το κλίμα, έχει μειωθεί από 10 ενέργειες κατά μέσο όρο το 2022, σε μόλις 4, από τα συνολικά 32 σημεία αναφοράς που παρακολουθεί η έρευνα.

ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ

Παρά τις προκλήσεις, η έρευνα εξακολουθεί να αναδεικνύει τα σημαντικά χρηματοοικονομικά οφέλη που προκύπτουν από την υλοποίηση πρωτοβουλιών βιώσιμης ανάπτυξης, με το 52% των ερωτηθέντων να δηλώνουν ότι έχουν αποκομίσει από σχετικές δράσεις, χρηματοοικονομική αξία που υπερβαίνει τις προσδοκίες τους.

Επιπλέον, το 63% των ερωτηθέντων παρατήρησαν καλύτερες από τις αναμενόμενες βελτιώσεις στην αξία του προϊόντος και του brand του. Αντίστοιχα, στη χώρα μας, σύμφωνα με την έρευνα Sustainable Value Study Ελλάδα 2023, που παρουσίασε η ΕΥ Ελλάδος τον Ιούλιο του 2023, το 45% των ελληνικών επιχειρήσεων

Κιάρρα Κόντη,
Εταίρος και
Επικεφαλής
Υπηρεσιών
Κλιματικής
Αλλαγής και
Βιώσιμης
Ανάπτυξης, ΕΥ
Ελλάδος

του δείγματος αποκόμισαν υψηλότερη χρηματοοικονομική αξία από τις πρωτοβουλίες τους για το κλίμα, σε σχέση με τις προσδοκίες τους.

ΔΙΕΥΡΥΝΕΤΑΙ ΤΟ ΧΑΣΜΑ

Καθώς η πρόοδος επιβραδύνεται, μειώνεται και ο αριθμός των οργανισμών που ηγούνται της δράσης για το κλίμα. Μόνο το 7% των ερωτηθέντων πληρούν, πλέον, τα κριτήρια των "πρωτοπόρων" – δηλαδή των οργανισμών που αναλαμβάνουν τις περισσότερες δράσεις για την κλιματική αλλαγή – σε σύγκριση με 32% το 2022. Υπενθυμίζεται ότι βάσει των στοιχείων της αντίστοιχης έρευνας της ΕΥ Ελλάδος το 2023, το ποσοστό των "πρωτοπόρων" οργανισμών στη χώρα μας, κυμαίνεται στο 9%.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΙΕΣΗ

Το χάσμα μεταξύ των "πρωτοπόρων" και των "παρατηρητών", εκείνων δηλαδή που λαμβάνουν τα λιγότερα μέτρα για την κλιματική αλλαγή, συνεχίζει να διευρύνεται. Το 95% των "πρωτοπόρων" οργανισμών εξακολουθούν να αναλαμβάνουν δημόσιες δεσμεύσεις για το κλίμα, ωστόσο μεταξύ των "παρατηρητών" το ποσοστό αυτό έχει μειωθεί στο 67%. Συνολικά, ο αριθμός των οργανισμών που αναφέρουν ότι δεν προχωρούν σε δημόσιες δεσμεύσεις, έχει τριπλασιαστεί σε σύγκριση με το 2022.

Ωστόσο, η εξωτερική πίεση από την αγορά για δράση για το κλίμα, παραμένει.

Περισσότεροι από τους μισούς CSOs που ερωτήθηκαν, ανέφεραν ότι οι επενδυτές (58%) και οι πελάτες (51%) λειτουργούν ως "επιταχυντές" της αλλαγής, παρακινώντας τις επιχειρήσεις να υλοποιήσουν τα προγράμματά τους για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Επιπλέον, όσοι παραμένουν προσηλωμένοι στους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης, εντοπίζουν οφέλη από τις δράσεις τους, με οκτώ στους 10 "πρωτοπόρους" οργανισμούς του δείγματος, να αποκομίζουν υψη-

λότερη από την αναμενόμενη οικονομική αξία, σε σύγκριση με μόλις 45% των "παρατηρητών".

CSOs

Η μελέτη υπογραμμίζει, επίσης, την ανάγκη οι επικεφαλής βιώσιμης ανάπτυξης (CSOs) να γίνουν καταλύτες του μετασχηματισμού. Σύμφωνα με τα δεδομένα, οι οργανισμοί σημειώνουν μεγαλύτερη επιτυχία στα προγράμματα βιώσιμης ανάπτυξης, όταν οι CSOs έχουν τη δύναμη να δρουν μετασχηματιστικά, λαμβάνοντας σαφή εντολή από τη διοίκηση και έχοντας σημαντική επιρροή στον οργανισμό, ενεργό ρόλο στη χάραξη της εταιρικής στρατηγικής, καθώς και την αρμοδιότητα να αξιολογούν τις επιδόσεις των υπολοίπων στελεχών ως προς τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης. Οι "μετασχηματιστικοί" Chief Sustainability Officers (οι οποίοι, επί του παρόντος, δεν ξεπερνούν τον έναν στους πέντε από το δείγμα της έρευνας) επιτυγχάνουν υψηλότερες από τον μέσο όρο μειώσεις των εκπομπών (21,2%) και αναλαμβάνουν περισσότερες δράσεις για την κλιματική αλλαγή – κατά μέσο όρο, στους 27 από τους 32 τομείς δράσης που εξετάζει η έρευνα. Κατορθώνουν, επίσης, να εξασφαλίσουν μεγαλύτερη συνεργασία σε επίπεδο διοικητικής ομάδας (C-suite), ένα ζήτημα στο οποίο οι συμμετέχοντες εξακολουθούν να εντοπίζουν περιθώρια για βελτίωση.

ΔΡΑΣΕΙΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

Σχολιάζοντας τα ευρήματα της έρευνας, η Κιάρρα Κόντη, Εταίρος και Επικεφαλής Υπηρεσιών Κλιματικής Αλλαγής και Βιώσιμης Ανάπτυξης της ΕΥ Ελλάδος, δήλωσε ότι ένας μεγάλος αριθμός επιχειρήσεων παγκοσμίως, αλλά και στην ελληνική αγορά, έχουν ανακοινώσει φιλόδοξους στόχους για την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης. "Η επίτευξη αυτών των στόχων, δε θα πρέπει να καθυστερήσει υπό την πίεση της παγκόσμιας οικονομικής επιβράδυνσης και των γεωπολιτικών εντάσεων. Οι επιχειρήσεις καλούνται σήμερα να λάβουν θάρραλες αποφάσεις και να προχωρήσουν σε σημαντικές επενδύσεις, εξουσιοδοτώντας τους επικεφαλής βιώσιμης ανάπτυξης να επιμείνουν στην εφαρμογή των πολιτικών για το κλίμα, οι οποίες πρέπει να αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της ευρύτερης στρατηγικής του οργανισμού".

> LAMDA DEVELOPMENT
ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΜΕ BROOK LANE CAPITAL ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΥΡΓΟ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ

Συμφωνία για την ανάπτυξη υπερασύγχρονου πύργου μικτής χρήσης εντός του Επιχειρηματικού Κέντρου στην Λ. Βουλιαγμένης, υπεγράφη μεταξύ της Ελληνικό και εταιρείας του ομίλου Brook Lane Capital, στο πλαίσιο της στρατηγικής συνεργασίας των δύο μερών.

Το έργο αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί εντός του 2028.

ELLINIKON PARK TOWER

Η εταιρεία ειδικού σκοπού Ellinikon Park Tower, η οποία θα αναλάβει την ανάπτυξη του Mixed Use Tower με εκτιμώμενο ύψος συνολικής επένδυσης σχεδόν €500 εκατ., συστάθηκε στις 13/03/2024 και ελέγχεται κατά 70% από εταιρεία του ομίλου Brook Lane Capital και 30% από την Ellinikon Hospitality Investments (100% θυγατρική της Lamda Development).

ΟΙ ΧΡΗΣΕΙΣ

Σύμφωνα με τον αρχικό σχεδιασμό, η ανάπτυξη του Mixed Use Tower, ύψους περίπου 150 μ. και περίπου 40 ορόφων, θα περιλαμβάνει τις εξής χρήσεις:

- Ξενοδοχείο 5 αστέρων με πολυτελείς εγκαταστάσεις αναψυχής και ευεξίας, αίθουσες συνεδριάσεων καθώς και δωμάτια τύπου condos
- Επώνυμα πολυτελή διαμερίσματα (branded residences) με απρόσκοπτη θέα προς το Μητροπολιτικό Πάρκο και τη θάλασσα

Η διαχείριση του ξενοδοχείου και των branded residences θα ανατεθεί σε διεθνούς φήμης εταιρεία διαχείρισης.

ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ Η ΠΩΛΗΣΗ ΟΙΚΟΠΕΔΟΥ ΣΤΟ ΒΕΛΙΓΡΑΔΙ

Στο μεταξύ, υπεγράφη στις 26 Μαρτίου η συμβολαιογραφική πράξη μεταξύ της

Οδυσσεάς Αθανασίου,
 Διευθύνων σύμβουλος,
 Lamda Development

Singindum - Buildings D.O.O. (100% έμμεση θυγατρική της Lamda Development) και της Megapark D.O.O. (θυγατρική της BIG CEE με έδρα το Βελιγράδι) για την πώληση οικοπέδου έκτασης 469 στρεμμάτων ιδιοκτησίας της πρώτης στο Βελιγράδι. Το τίμημα της συναλλαγής ανήλθε σε €15,2 εκατ. σε μετρητά. Η συναλλαγή αυτή εντάσσεται στο πλαίσιο της υφιστάμενης στρατηγικής της εταιρείας που στοχεύει στην επικέντρωση των δραστηριοτήτων στο έργο του Ελληνικού, τα Εμπορικά Κέντρα/Αναπτύξεις (The Mall Athens, Golden Hall, Mediterranean Cosmos, Designer Outlet Athens, Vouliagmenis Mall και Riviera Galleria) και τις Μαρίνες.

> M. ΜΑΝΟΥΣΑΚΗΣ - ΑΔΜΗΕ
ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΓΙΑ ΤΟΝ GREAT SEA INTERCONNECTOR

Η διασύνδεση ανάμεσα στην Κρήτη και την Κύπρο βρίσκεται πλέον σε κατασκευή ενώ ωριμάζει και το τμήμα του έργου ανάμεσα στην Κύπρο και το Ισραήλ, σημείωσε ο Πρόεδρος και CEO του ΑΔΜΗΕ, Μάνος Μανουσάκης, μιλώντας χτες στο συνέδριο "Υποδομές και Δίκτυα". Σημείωσε, δε, αναφερόμενος στην πρόοδο της ηλεκτρικής διασύνδεσης Ελλάδας – Κύπρου – Ισραήλ, Great Sea Interconnector, πως την επόμενη εβδομάδα θα πραγματοποιήσει συνάντηση με τον Γενικό Διευθυντή του υπουργείου Ενέργειας και Υποδομών και τον Πρόεδρο της Ρυθμιστικής Αρχής του Ισραήλ στην Κύπρο.

GREGY

Μιλώντας για την ηλεκτρική διασύνδεση Ελλάδας – Αιγύπτου, GREGY, σημείωσε πως μέσα στο τρέχον τρίμηνο θα έχει ολοκληρωθεί η μετοχική συμμετοχή του ΑΔΜΗΕ στο έργο, το οποίο έχει χαρακτηριστεί ως Αμοιβαίος Ενδιαφέροντος για την ΕΕ.

ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΣΑΟΥΔΙΚΗ ΑΡΑΒΙΑ

Μέσα στον Απρίλιο πρόκειται να τρέξει ο διαγωνισμός για τη μελέτη του έργου διασύνδεσης με την Σαουδική Αραβία. Όπως τόνισε ο κ. Μανουσάκης αναφερόμενος στη διασύνδεση Saudi Greek Interconnection υπάρχει πολύ έντονο ενδιαφέρον από την πλευρά της Σαουδικής Αραβίας για να προχωρήσει.

ΣΥΝΔΕΣΗ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΑΛΒΑΝΙΑΣ

Σημειώνεται πως, όπως ανακοίνωσε ο Διαχειριστής μέσω social media, πραγματοποιήθηκε συνάντηση ανάμεσα στη διοίκηση του ΑΔΜΗΕ και τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς της Αλβανίας, OST, στα Τίρανα, όπου συζητήθηκε η πρόδος της νέας εναέριας γραμμής μεταφοράς 400kV που κατασκευάζεται μεταξύ Ελλάδας – Αλβανίας. Στο πλαίσιο της συνάντησης συμφωνήθηκε η εκπόνηση κοινών μελετών με στόχο την υιοθέτηση μίας ενιαίας προσέγγισης σχετικά με την ενίσχυση των υφιστάμενων διασυνδέσε-

ων και την ανάγκη δημιουργίας νέων, στην ευρύτερη περιοχή.

> **ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ****ΓΙΑΤΙ ΔΕΝ ΑΠΟΚΛΙΜΑΚΩΝΟΝΤΑΙ ΟΙ ΤΙΜΕΣ ΓΙΑ ΠΟΛΥΤΕΛΗ ΤΑΞΙΔΙΑ**

Η ταξιδιωτική βιομηχανία έχει σε μεγάλο βαθμό επανέλθει, ωστόσο οι υψηλές τιμές στον τομέα ταξιδίων πολυτέλειας, οι οποίες αυξήθηκαν στον απόηχο της πανδημίας, δεν επιστρέφουν σε φυσιολογικά επίπεδα. Στην πραγματικότητα, αυξάνονται όλο και περισσότερο από μήνα σε μήνα.

ΤΙΜΕΣ - ΡΕΚΟΡ

Οι τιμές για πολυτελή ξενοδοχεία έφθασαν φέτος σε ύψος ρεκόρ, με τις μέσες ημερήσιες τιμές να έχουν αυξηθεί κατά 70% σε σύγκριση με το 2019, σύμφωνα με την εταιρεία πολυτελών ταξιδίων Virtuoso.

"Ο Ιούλιος του 2024 ξεχωρίζει με την υψηλότερη τιμή, καταγράφοντας αύξηση 85% σε σύγκριση με τον Ιούλιο του 2019", δήλωσε εκπρόσωπος της εταιρείας στο CNBC Travel.

Οι τιμές για πολυτελή ταξίδια με τρένο εκτοξεύονται επίσης, με τις τιμές για το La Dolce Vita Orient-Express της Accor - που δεν έχει ανοίξει ακόμη-, να έχουν αυξηθεί κατά 75% σε 16 μήνες.

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΑΝΟΔΟΥ

Οι τιμές των ταξιδιών έχουν αυξηθεί για πολλούς από τους ίδιους λόγους που επηρέασαν και άλλους κλάδους: πληθωρισμός, αύξηση του εργατικού κόστους, ζητήματα της αλυσίδας εφοδιασμού και επιτόκια.

Ωστόσο, η ακλόνητη προθυμία των ταξιδιωτών να πληρώσουν τις νέες τιμές σημαίνει ότι οι "παλιές" τιμές για διακοπές πέντε αστέρων μπορεί να ανήκουν στο παρελθόν.

ΕΠΙΜΟΝΗ ΖΗΤΗΣΗ

Καθώς ο πληθωρισμός και η αύξηση του κόστους υποχωρούν, οι τιμές για πολυτελή ταξίδια διατηρούνται σταθερές.

Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι σε σημαντικά υψηλότερες τιμές "η ζήτηση παραμένει", δήλωσε ο Henry Harteveldt, πρόεδρος της εταιρείας ερευνών της ταξιδιωτικής αγοράς, Atmosphere Research Group.

"Τα χρήματα δεν αποτελούν θέμα για ορισμένους από αυτούς τους επισκέπτες", δήλωσε ο Harteveldt στο "Squawk Box Asia". Οι πλούσιοι ταξιδιώτες εκτιμούν, επίσης, τις νέες και διαφορετικές εμπειρίες, όπως τα πολυτελή ταξίδια με τρένο, ανέφερε. "Θέλουν κάτι αποκλειστικό ... και αυτές οι εται-

ρείες θα το εκμεταλλευτούν όσο μπορούν".

Η ΤΑΞΗ ΓΙΑ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑ

Συνολικά, η ταξιδιωτική ζήτηση παραμένει ισχυρή, ωστόσο έρευνες δείχνουν ότι ορισμένοι ταξιδιώτες αρχίζουν να... λυγίζουν από το κόστος.

Αυτό όμως δεν επηρεάζει τον τομέα των πολυτελών ταξιδιών στον ίδιο βαθμό, δήλωσε ο Dave Goodger, CEO για την Ευρώπη, τη Μέση Ανατολή και την Αφρική στην Tourism Economics, εταιρεία της Oxford Economics. Ο κλάδος συνεχίζει να βλέπει ανοδικές τιμολογιακές... πιέσεις για εμπειρίες πολυτελείας, πρόσθεσε.

"Αυτό συμβαίνει καθώς ορισμένοι ταξιδιώτες έχουν στραφεί σε πιο πολυτελείς εμπειρίες", τόνισε. "Αντανακλά, επίσης, το γεγονός ότι τα επίπεδα εισοδήματος και πλούτου, συμπεριλαμβανομένων των συσσωρευμένων αποταμιεύσεων, παραμένουν υγιή για τα νοικοκυριά με υψηλότερο καθαρό πλούτο".

ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Για τους ταξιδιώτες που δίνουν σημασία στις τιμές, ο ανταγωνισμός θα μετριάσει το κόστος στους οικονομικούς και μεσαίους τομείς ταξιδιών, δήλωσε ο Harteveldt.

διών, δήλωσε ο Harteveldt.

"Για όσους από εμάς ζουν στον πλανήτη Γη... οι τιμές των οικονομικών αεροπορικών εισιτηρίων έχουν μειωθεί επειδή ο ανταγωνισμός εκεί αυξάνεται", ανέφερε. "Τα οικονομικά και μεσαία κλίμακα ξενοδοχεία είναι από τα ταχύτερα αναπτυσσόμενα στον ξενοδοχειακό τομέα. Και αυτά εισάγουν χαμηλότερες τιμές καθώς ανοίγουν ή επεκτείνουν τον αριθμό των ιδιοκτησιών σε αυτές τις κατηγορίες".

Η έγκαιρη κράτηση μπορεί να εξοικονομήσει χρήματα στις τιμές των αεροπορικών εισιτηρίων, αλλά η τιμολόγηση των ξενοδοχείων λειτουργεί διαφορετικά, συμπλήρωσε.

"Με τα ξενοδοχεία, είτε κάνετε κράτηση νωρίς, είτε περιμένετε μέχρι δύο εβδομάδες πριν από την ημερομηνία του ταξιδιού σας", δήλωσε ο Harteveldt. "Εγώ προσωπικά κλείνω επισιτευτές και μεταβλητές τιμές ξενοδοχείων επειδή έχω παρατηρήσει ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, οι τιμές των ξενοδοχείων μπορεί να μειωθούν... πιο κοντά στην ημερομηνία check-in, αν η ζήτηση δεν είναι αυτή που περιμέναμε να είναι".

Χριστίνα Ζαφειρούλη
zafeirouli@notice.gr

> ECONOMIST INTELLIGENCE UNIT

ΠΡΩΤΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΚΛΙΜΑΤΟΣ

Τη μεγαλύτερη βελτίωση του επιχειρηματικού κλίματος στον δείκτη Economist Intelligence Unit σημείωσε η Ελλάδα, όπως προκύπτει από τη σχετική κατάταξη για το επιχειρηματικό περιβάλλον.

Η κατάταξη της EIU αξιολογεί την ελκυστικότητα της επιχειρηματικής δραστηριότητας σε 82 χώρες και εδάφη και μετράται με βάση δείκτες όπως:

- ο πληθωρισμός
- το κόστος ζωής
- η οικονομική ανάπτυξη
- οι δημοσιονομικές πολιτικές

Ο δείκτης προσφέρει, επίσης, πληροφορίες σχετικά με το ποιες οικονομίες βρίσκονται σε καλύτερη θέση για ανάπτυξη από άλλες, και έναν "αποτελεσματικό τρόπο για τον εντοπισμό των περιοχών στις οποίες μπορεί να έρθει σύντομα μια άνοδος των επενδυτικών δαπανών", δήλωσαν οι αναλυτές της EIU.

ΚΟΡΥΦΑΙΟΙ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΙ

Η Σιγκαπούρη, η Δανία και οι ΗΠΑ είναι τα καλύτερα μέρη στον κόσμο για τη διεξαγωγή επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, σύμφωνα με την ίδια έκθεση.

Οι παράγοντες που καθιστούν τη χώρα της Νοτιοανατολικής Ασίας ως κορυφαίο επιχειρηματικό προορισμό είναι η πολιτική σταθερότητα και η εστίαση της κυβέρνησης στο να βοηθήσει τις εγχώριες εταιρείες του ιδιωτικού τομέα να αναβαθμιστούν τεχνολογικά. Πίσω από την Σιγκαπούρη βρίσκονται:

- Η Δανία, με τα "σταθερά μακροοικονομικά θεμελιώδη στοιχεία" και τις υψηλής ποιότητας μεταφορικές και ψηφιακές υποδομές της, προσφέρεται ως μία από τις πιο ελκυστικές επιχειρηματικές τοποθεσίες παγκοσμίως
- Οι ΗΠΑ, όπου σημειώνεται πως οι ευ-

Top ten geographies by business environment score

Rank	Geography	Total score
1	Singapore	8.56
2	Denmark	8.41
3	U.S.	8.40
4	Germany	8.35
5	Switzerland	8.33
6	Canada	8.31
7	Sweden	8.29
8	New Zealand	8.26
9	Hong Kong	8.24
10	Finland	8.22

Source: Economist Intelligence Unit • Get the data • Created with Datarapper

καιρίες της αγοράς θα παραμείνουν ευνοϊκές, ιδίως με τους λίγους περιορισμούς στο εξωτερικό εμπόριο και τις επενδύσεις στις ΗΠΑ. "Η Σιγκαπούρη, η Δανία και οι ΗΠΑ προβλέπεται να έχουν το καλύτερο επιχειρηματικό περιβάλλον για τα επόμενα πέντε χρόνια", έδειξε η έκθεση.

Η Γερμανία και η Ελβετία κατέλαβαν την 4η και 5η θέση, ενώ ο Καναδάς, η Σουηδία, η Νέα Ζηλανδία, το Χονγκ Κονγκ και η Φινλανδία αποτελούν τα υπόλοιπα 10 καλύτερα μέρη στον κόσμο για επιχειρηματικές δραστηριότητες.

ΟΙ ΑΛΛΟΙ ΚΕΡΔΙΣΜΕΝΟΙ

Εκτός της Ελλάδας, αξιοσημείωτη βελτίωση στον δείκτη σημείωσαν, επίσης, η Ινδία

και το Κατάρ. Οι μεταρρυθμίσεις της ελεύθερης αγοράς που υποσχέθηκε ο πρόεδρος της Αργεντινής Χαβιέρ Μίλεϊ, με στόχο την ενίσχυση της ιδιωτικής επιχειρηματικότητας και την προσέλκυση ξένων επενδύσεων, ώθησαν τη χώρα σε κατακόρυφη βελτίωση, στη 2η θέση, όσον αφορά τη μεγαλύτερη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος.

"Η Ινδία είναι η μόνη αγορά μίας χώρας που προσφέρει μια δυναμική κλίμακα συγκρίσιμη με εκείνη της Κίνας", αναφέρει η έκθεση, προσθέτοντας ότι το νεανικό δημογραφικό προφίλ της χώρας αποτελεί καλό οίον για το εργατικό δυναμικό και τη μελλοντική ζήτηση. Η Ινδία κατέλαβε την 3η θέση στον κατάλογο με τα πλέον βελτιωμένα επιχειρηματικά περιβάλλοντα.

SÖ POSH!
the trendletter

ΕΠΕΙΔΗ...
BUSINESS IS BUSINESS,
PLEASURE IS PLEASURE!

Κάθε Σάββατο στις 9.30

TO ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ NEWSLETTER

ΓΙΝΕ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΗΣ ΕΔΩ

> **ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ**

ΠΡΑΣΙΝΟ ΦΩΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΡΓΟΤΑΞΙΑΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΑΜΦΙΛΟΧΙΑ

Εγκρίθηκε από το υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας η Τεχνική Περιβαλλοντική Μελέτη (ΤΕΠΕΜ) βοηθητικών εργοταξιακών εγκαταστάσεων για το έργο αντλιοσταμίου στην Αμφιλοχία που αναπτύσσει η Τέρνα Ενεργειακή.

ΜΕΛΕΤΗ

Η μελέτη αφορά βοηθητικές εργοταξιακές εγκαταστάσεις για το έργο αντλιοσταμίου:

- Άγιος Γεώργιος (μέγιστης απορροφούμενης ισχύος 496MW και μέγιστης αποδιδόμενης ισχύος 460MW)
- Πύργος (μέγιστης απορροφούμενης ισχύος 234MW και μέγιστης αποδιδόμενης ισχύος 220MW).

ΤΟ ΕΡΓΟ

Το έργο περιλαμβάνει δυο ανεξάρτητους άνω ταμιευτήρες (Άγιο Γεώργιο και Πύργο, με όγκους περίπου 6,7 hm³ και 2 hm³ αντίστοιχα), ενώ ως κάτω ταμιευτήρα χρησιμοποιεί την υπάρχουσα λίμνη Καστρακίου. Θα

έχει συνολική εγκατεστημένη ισχύ 680 MW (παραγωγή) και 730 MW (άντληση/αποθήκευση). Η συνολική ετήσια παραγωγή ενέργειας υπολογίζεται σε ~816.00 GWh.

Σήμερα, περισσότεροι από 400 εργαζόμενοι βρίσκονται στο εργοτάξιο κατασκευής ενώ οι εργασίες προχωράνε βάσει χρονοδιαγράμματος. Σύμφωνα με την εταιρεία, κατά τη διάρκεια της υλοποίησης του έργου αναμένεται η δημιουργία συνολικά 1.000 νέων θέσεων απασχόλησης και η διατήρηση 60

θέσεων εργασίας κατά τη λειτουργία για εξειδικευμένο και βοηθητικό προσωπικό.

ΕΠΕΝΔΥΣΗ

Το έργο αφορά επένδυση συνολικού ύψους €650 εκατ. ενώ, σύμφωνα με την εταιρεία, η ένταξη του αντλιοσταμιαστικού Αμφιλοχίας προσφέρει συνολικά οφέλη στο ηλεκτρικό σύστημα που υπερβαίνουν τα €120 εκατ. ετησίως.

Υπενθυμίζεται πως το έργο έχει χαρακτηριστεί από το 2013 ως Έργο Κοινού Ευρωπαϊκού Ενδιαφέροντος (Project of Common Interest PCI 3.24) και από το 2014 Επένδυση Στρατηγικής Σημασίας. Οι μελέτες του έργου συγχρηματοδοτήθηκαν από το Πρόγραμμα Connecting Europe Facility, ενώ μέρος του συνολικού κόστους (€250 εκατ.) του έργου χρηματοδοτείται από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (MAA).

Χριστίνα Ζαφειρούλη
zafeirouli@notice.gr

> **ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ**

ΑΠΟΡΡΙΦΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΟ ΣτΕ Η ΠΡΟΣΦΥΓΗ VINCI-ΜΥΤΙΛΙΝΕΟΣ

Απορρίφθηκε, σύμφωνα με πληροφορίες, από το Συμβούλιο της Επικρατείας η προσφυγή της κοινοπραξίας Vinci-Μυτιληναίος κατά του αποτελέσματος του διαγωνισμού για τη νέα παραχώρηση της Αττικής Οδού. Υπενθυμίζεται ότι η Vinci είχε ζητήσει την ακύρωση της απόφασης του ΤΑΙΠΕΔ για ανάδειξη ως προτιμητέου επενδυτή την ΓΕΚ Τέρνα. Είχε προηγηθεί και η απόρριψη της προσφυγής από την Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΔΗΣΥ) καθώς και η απόρριψη της αίτησης αναστολής της διαγωνιστικής διαδικασίας. Η ΓΕΚ Τέρνα είχε αναδειχθεί προτιμητέος επενδυτής με προσφορά €3,27 δισ. στον διαγωνισμό για την ανάθεση σύμβασης παραχώρησης υπηρεσιών για τη χρηματοδότηση, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση της Αττικής Οδού για χρονικό διάστημα 25 ετών. Το σχήμα Vinci - Mytilineos ακολούθησε με προσφορά €3,106 δισ. και ανακηρύχθηκε επιλαχών επενδυτής.

ΕΠΟΜΕΝΑ ΒΗΜΑΤΑ

Με την εξέλιξη αυτή ξεκαθαρίζει το τοπίο προκειμένου να προχωρήσουν τα επόμενα βήματα για την παραχώρηση που θα αποφέρει έσοδα €3,27 δισ. στα κρατικά ταμεία. Σε εξέλιξη βρίσκονται αυτή την περίοδο οι διαδικασίες προετοιμασίας των απαραίτητων εγγράφων για την αποστολή του φακέλου προς έγκριση στο Ελεγκτικό Συνέδριο.

Στο πλαίσιο αυτό τρέχουν:

- η προετοιμασία των συμβατικών εγγράφων και των χρηματοδοτικών εγγράφων
- η επαλήθευση του μοντέλου

Ο πονοκέφαλος που παραμένει αφορά την επιστροφή της παραχώρησης στο κράτος, προκειμένου να γίνει η μετάβαση στον νέο ανάδοχο. Υπενθυμίζεται ότι η υφιστάμενη παραχώρηση λήγει στις 6 Οκτωβρίου και στόχος είναι να μην υπάρξει κενό ανάμεσα στις δύο παραχωρήσεις, με το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών να ξεκαθαρίζει πως σε κάθε περίπτωση με τη λήξη της ισχύουσας σύμβασης η Αττική Οδός θα επιστρέψει στο Δημόσιο.

Εντούτοις, όπως σημειώνεται από πηγές που γνωρίζουν σε βάθος το ζήτημα, η επιστροφή της παραχώρησης κρίνεται ως ένα ιδιαίτερα σύνθετο ζήτημα που αφορά μία τεράστια υποδομή και μία "άσκηση" που δεν έχει ξαναγίνει έως σήμερα.

> DIMAND

ΕΠΕΣΤΡΕΨΕ ΣΕ ΚΕΡΔΗ ΤΟ 2023 – ΤΟ ΦΕΤΙΝΟ ΠΛΑΝΟ

Ισχυρή λειτουργική επίδοση, με αύξηση του EBITDA άνω του 170% και επιστροφή σε κερδοφορία, κατέγραψε ο όμιλος Dimand το 2023.

DATA (σε €χιλ.)

Κύκλος εργασιών

2023: 9.386

2022: 10.621

Μεταβολή: (12%)

Λειτουργικά κέρδη

2023: 18.379

2022: 7.054

Μεταβολή: 160,54%

EBITDA

2023: 19.263

2022: 7.104

Μεταβολή: 171,15%

Αποτέλεσμα μετά από φόρους

2023: 13.205

2022: (7.805)

Δημήτρης Ανδριόπουλος, αντιπρόεδρος ΔΣ & CEO, Dimand

ριλάμβανε 20 επενδυτικά έργα σε διάφορα στάδια ολοκλήρωσης, σε αστικές περιοχές ανά την Ελλάδα, με χρήσεις γραφείων, logistics, οικιστικών και ξενοδοχειακών συγκροτημάτων, πολυτελών κατοικιών καθώς και μικτών χρήσεων.

Η συνολική εκτιμώμενη ακαθάριστη αξία ανάπτυξης (GDV) κατά την ολοκλήρωσή τους ανέρχονταν σε περίπου €1,195 δισ. (από €915,2 εκατ. στα τέλη του 2022). Η εύλογη αξία των επενδύσεων σε ακίνητα του ομίλου (συμπεριλαμβανομένων των αποθεμάτων) ανέρχονταν σε €167,5 εκατ. και η εύλογη αξία των επενδύσεων σε κοινοπραξίες σε €53,2 εκατ.

ΤΑΜΕΙΟ & ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στις 31/12/2023 ανέρχονταν σε €12,4 εκατ. έναντι €10 εκατ. στις 31/12/2022, ενώ ο καθαρός δανεισμός του ομίλου αυξήθηκε στα €67 εκατ. από τα €35,8 εκατ. την 31/12/2022.

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Εντός του 2024 ο όμιλος προσβλέπει τόσο στην ολοκλήρωση της ανάπτυξης και την έναρξη εκμετάλλευσης έργων - όπως τον Πύργο Πειραιά, τα νέα γραφεία της PWC στο Μαρούσι, του πρώτου βιοκλιματικού επιχειρηματικού πάρκου στη δυτική πύλη της Θεσσαλονίκης (HUB26) και των εμπορικών και γραφειακών χρήσεων του ιστορικού κτιρίου του τέως πολυκαταστήματος MINION στην Ομόνοια-, όσο και στη διεύρυνση του χαρτοφυλακίου του με την

εξασφάλιση σημαντικών ακινήτων, "εξασφαλίζοντας πάντα τα αρτιότερα πρότυπα περιβαλλοντικής κάλυψης για τα κτίρια που αναπτύσσει, υλοποιώντας ακίνητα υψηλής ενεργειακής απόδοσης και χαμηλού περιβαλλοντικού αποτυπώματος, προσαρμοσμένων στις ανάγκες και τη στρατηγική βιωσιμότητας των σύγχρονων επιχειρήσεων".

ΟΙ ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΣΤΟ Α' ΤΡΙΜΗΝΟ

- 10 Ιανουαρίου: ο όμιλος μέσω της θυγατρικής Citrus M.A, υπέγραψε συμβόλαιο για τη μεταβίβαση ακινήτου στην Τράπεζα Εμπορίου και Ανάπτυξης Ευξείνου Πόντου (BSTDB), έναντι συνολικού τιμήματος €15,25 εκατ., το οποίο θα στεγάσει τα νέα γραφεία της Τράπεζας στη Δυτική είσοδο της Θεσσαλονίκης. Το ακίνητο βρίσκεται επί των οδών 26ης Οκτωβρίου και Λήμνου, δίπλα στο πρώτο μεγάλης κλίμακας βιοκλιματικό επιχειρηματικό πάρκο της Βορείου Ελλάδος, το HUB26, και ακριβώς απέναντι από τις πρώην εγκαταστάσεις της ζυθοποιίας ΦΙΞ, και πρόκειται να μετατραπεί σε ένα υπερσύγχρονο, πράσινο κτήριο πέντε ορόφων, συνολικής επιφάνειας 5.170 τ.μ. Στοχεύει σε πιστοποίηση LEED Gold, ενώ ο σχεδιασμός προβλέπει τη δημιουργία ιδιωτικού προαύλιου χώρου, επιφάνειας 400 τ.μ. για την ενίσχυση της ευεξίας και ευζωίας των εργαζομένων.
- 30 Ιανουαρίου: μέσω της θυγατρικής Pavalia Ltd προχώρησε στην υπογραφή συμφωνητικού αγοροπωλησίας του 60% των μετοχών που κατέχει στην κοινοπραξία Επενδυτική Χαλίων ΑΕ, έναντι συνολικού τιμήματος €4,07 εκατ.
- 31 Ιανουαρίου: η θυγατρική του ομίλου, IQ Athens MAE μέσω της πρώτης έκδοσης ομολογιών εκ του Ομολογιακού Δανείου, προέβη σε αποπληρωμή και κλείσιμο της Σύμβασης Ανοικτού Αλληλόχρεου Λογαριασμού (ΣΑΑΛ) υπολοίπου €7,44 εκατ.
- 29 Μαρτίου: η θυγατρική Alkanor MAE προχώρησε στην αγορά 6 οριζόντιων ιδιοκτησιών επί του κτιρίου Α του τέως ακινήτου MINION, συνολικής επιφάνειας 129,48 τ.μ., έναντι τιμήματος €360 χιλ.

Μάκης Αποστόλου
makis@notice.gr

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Κατά τη χρήση του 2023, η Dimand συνέχισε να υλοποιεί το επενδυτικό της πρόγραμμα, εξασφαλίζοντας σημαντικά ακίνητα, όπως:

- Βιομηχανικό συγκρότημα (πρώην εγκαταστάσεις του εργοστασίου της Αθηναϊκής Χαρτοποιίας) επί οικοπέδου περίπου 49.340 τ.μ., που περικλείεται από τις οδούς Χαρτεργατών, Ιερά Οδό και Αγίου Πολυκάρπου στην περιοχή του Βοτανικού του Δήμου Αθηναίων, στο οποίο, με βάση το επιχειρηματικό σχέδιο, θα αναπτυχθεί σύγχρονο συγκρότημα μικτών χρήσεων, σύμφωνα με τα πρότυπα του πιστοποιητικού LEED για βιοκλιματικά κτίρια υψηλής ενεργειακής κλάσης
- Ιδιοκτησίες του ιστορικού κτηρίου του τέως πολυκαταστήματος MINION στην Ομόνοια, το οποίο θα φιλοξενεί γραφεία και καταστήματα με προδιαγραφές που είναι βασισμένες στο πρότυπο σύστημα αειφόρου ανάπτυξης LEED, ενώ σε αυτόνομο κτήριο επί των οδών Δώρου και Σατωβριάνδου, θα δημιουργηθούν κατοικίες, συμβάλλοντας σημαντικά στην αναβίωση του κέντρου της πόλης

PORTFOLIO

Στις 31/12/2023, το συνολικό χαρτοφυλάκιο που αναπτύσσει και διαχειρίζεται ο όμιλος πε-

> TITAN

ΟΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΑΣΙΝΙΖΟΥΝ ΤΟ ΜΕΓΑ PLANT ΣΤΟ ΚΑΜΑΡΙ

Σε τεχνολογίες ουδέτερου αποτυπώματος άνθρακα επενδύει ο όμιλος Τιτάν, ο οποίος παρουσίασε χθες στο mega plant στο Καμάρι Βοιωτίας τη νέα επένδυση €26 εκατ. που ολοκλήρωσε το 2023.

Πρόκειται για την έναρξη λειτουργίας του προσβεστοποιητή (calciner) με στόχο την αύξηση αξιοποίησης εναλλακτικών καυσίμων και οφέλη για το περιβάλλον και την ανταγωνιστικότητα. Μέσω της επένδυσης το εργοστάσιο αναμένεται να πετύχει τις εξής επιδόσεις σε ετήσια βάση:

- 180 χιλ. τόνους: εναλλακτικά καύσιμα
- 150 χιλ. τόνους: μείωση CO2
- 100 χιλ. τόνους: εξοικονόμηση ορυκτών καυσίμων

Επιπλέον, όπως επισημάνθηκε, πρόκειται για περιβαλλοντικά και οικονομικά βέλτιστη λύση στο θέμα διαχείρισης των αποβλήτων της Αττικής.

WIN WIN ΕΠΕΝΔΥΣΗ

Ως "win win" για την κοινωνία το περιβάλλον και την οικονομία, χαρακτήρισε την επένδυση στο Καμάρι ο Πρόεδρος του ομίλου, Δημήτρης Παπαλεξόπουλος, αναφέροντας πως το εργοστάσιο της Βοιωτίας ενσωματώνει καινοτομίες όπως:

- εφαρμογές AI
- πράσινα προϊόντα
- χρήση υδρογόνου

Με τη βοήθεια του προθερμαντή, το εργοστάσιο είναι σε θέση να υποκαταστήσει πάνω από το 70% των συμβατικών καυσίμων (petco), συμβάλλοντας στην προστασία του περιβάλλοντος. Όπως είπε, όραμα της διοίκησης είναι έως το 2030 το εργοστάσιο στο Καμάρι να είναι από τα πρώτα πλήρως ψηφιοποιημένα και πράσινα εργοστάσια παραγωγής τσιμέντου στην Ευρώπη με μηδενικό αποτύπωμα άνθρακα.

IFESTOS

Η αναβάθμιση της γραμμής παραγωγής τσιμέντου αποτελεί μέρος ενός μεγαλύτερου βιομηχανικού μετασχηματισμού που θα ολοκληρωθεί με την υλοποίηση του έργου Ifestos, για τη δέσμευση διοξειδίου του άνθρακα. Πρόκειται για το μεγαλύτερο έργο του είδους του στην Ευρώπη, που θα δεσμεύσει όλες τις εκπομπές άνθρακα της διαδικασίας παραγωγής του εργοστασίου Καμαριού, παράγοντας 3

Η εγκατάσταση του προσβεστοποιητή (calciner)

εκατ. τόνους τσιμέντου ουδέτερου αποτυπώματος άνθρακα. Το Ifestos έχει ήδη εξασφαλίσει επιχορήγηση ύψους €234 εκατ. από το Ταμείο Καινοτομίας της ΕΕ.

"Το πρόγραμμα θα είναι η μεγαλύτερη επένδυση του Τιτάν, είναι ένα δύσκολο αλλά εφικτό έργο. Η ιστορία του Καμαριού εντάσσεται και σε μια γενικότερη στρατηγική πράσινης ανάπτυξης του ομίλου. Στόχος είναι να εκμεταλλευτούμε την τεχνολογία για να προσφέρουμε δομικά υλικά για κατασκευές που προσφέρουν καινοτομίες", τόνισε ο κ. Παπαλεξόπουλος. Σημειώνεται πως η πράσινη μετάβαση του mega plant στο Καμάρι είναι ένα έργο που υπολογίζεται γύρω στα €500 εκατ.

DIGITALIZATION

Επιπλέον, ο όμιλος στοχεύει στο να καταστεί ψηφιακά αυτόνομος μέσα από συγκεκριμένες τεχνολογίες, που ως επί το πλείστον αναπτύσσονται στην Ελλάδα.

Μέσω του "Real time optimizer" (RTO) μιας υπηρεσίας που αφορά αισθητήρες ελέγχου εξοπλισμού ο Τιτάνας εστιάζει στη μεγιστοποίηση

παραγωγής, βελτιστοποίησης λειτουργίας και στη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας. Πρόκειται για ένα σύστημα που έχει εγκατασταθεί στο εργοστάσιο του Καμαριού και σιγά-σιγά τοποθετείται και στις άλλες μονάδες του ομίλου (Ελλάδα, Βαλκάνια, Τουρκία και Αίγυπτος), με στόχο έως το 2025 να εφαρμόζεται καθολικά. Εκτιμάται, δε, πως θα αποφέρει €20 - €25 εκατ. cash flow στον όμιλο ανά έτος.

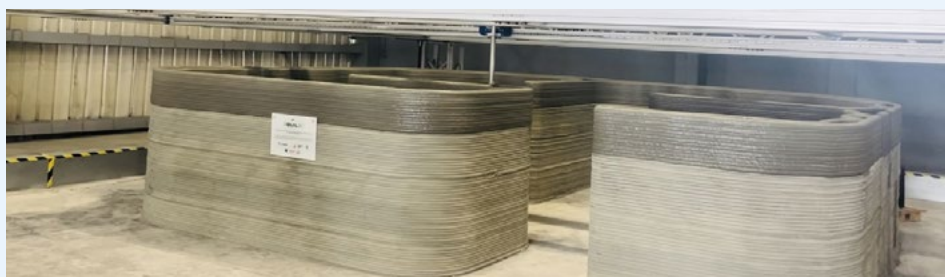
3D PRINTING

Μια ακόμα καινοτομία είναι η τρισδιάστατη εκτύπωση που έχει αναπτυχθεί από τον όμιλο και δίνει, όπως αναφέρθηκε, "πρωτοφανή σχεδιαστική ελευθερία". Η διάταξη 3D printing μπορεί να συναρμολογηθεί εκ νέου σε οποιαδήποτε τοποθεσία εντός δύο ημερών και στηρίζεται σε λογισμικό το οποίο μετατρέπει το αρχιτεκτονικό σχέδιο σε κώδικα εκτύπωσης. Συνολικά, η διοίκηση του ομίλου εστιάζει σε μεγαλύτερη αποδοτικότητα, με επιτάχυνση της χρήσης ψηφιακών και νέων τεχνολογιών, μεταξύ των οποίων είναι:

- η πιλοτική παραγωγή θερμικά ενεργοποιημένης αργίλου στην Ελλάδα (στο εργοστάσιο της Πάτρας), για λύσεις πράσινου τσιμέντου
- η πλήρως ψηφιοποιημένη γραμμή παραγωγής για μεγαλύτερη αποδοτικότητα σε εργοστάσια ναυαρχίδες όπως αυτά του Καμαριού και του Pennsulo στο Μεξικό
- νέες λύσεις δόμησης, με λύσεις τρισδιάστατης εκτύπωσης με τσιμέντο σε ΗΠΑ και Ελλάδα

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΠΛΑΝΟ

Και για φέτος το Capex του ομίλου Τιτάν αναμένεται στα €200-€250 εκατ., με τη διοίκηση να στοχεύει έως και το 2026 να διατηρήσει το

Η τρισδιάστατη εκτύπωση

ύψος του επενδυτικού πλάνου σε αυτά τα επίπεδα. Πέρυσι το capex έκλεισε στα €224 εκατ., ενώ στη διετία 2021-2023 ήταν €592 εκατ. Όπως ανέφερε στο BnB Daily ο Investor Relation Director, Σπύρος Καμιζούλης, το 50%-60% των επενδύσεων κατευθύνεται σε Αμερική, Ευρώπη, Ελλάδα και Βαλκάνια, ενώ μικρότερο μέρος τους σε Αίγυπτο και Τουρκία.

iNBRIEF - TITAN

Εργαζόμενοι: 5.700

Αγορές: 25

Βιομηχανικές εγκαταστάσεις: 240

Όγκοι πωλήσεων 2023

Τσιμέντο: 17,5 εκατ. τόνοι

Αδρανή υλικά: 19,9 εκατ. τόνοι

ΤΑ ΜΕΓΕΘΗ

Πέρυσι ο όμιλος έκλεισε με πωλήσεις €2,547 δισ. και EBITDA €540 εκατ. Σημειώνεται πως το 58% του EBITDA προέρχεται από την Αμερική. Η εν λόγω αγορά και η Ευρώπη αποτελούν το 90% του EBITDA για τον όμιλο. Σε ό,τι αφορά τον όγκο πωλήσεων πέρυσι ανα-

πτύχθηκε πάνω από 30% στην Ευρώπη. Φέτος ο όμιλος εκτιμά ότι θα έχει περαιτέρω ανάπτυξη μεγεθών. Το α' τρίμηνο ξεκίνησε με ανάπτυξη οριακά πάνω από το αντίστοιχο περυσινό διάστημα.

ΑΝΑΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗ ΤΟΥ ΡΡΑ

Σύμφωνα με πληροφορίες του BnB Daily η διοίκηση του ομίλου είναι σε συζητήσεις με τη ΔΕΗ για την αναδιαπραγμάτευση της διμερούς σύμβασης ηλεκτρικής ενέργειας (PPA), που υπέγραψαν τα δύο μέρη τον Σεπτέμβριο του 2023.

"ΝΑ ΣΥΝΕΧΙΣΤΟΥΝ ΟΙ ΠΡΑΣΙΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ"

Στο περιθώριο της εκδήλωσης ο Πρόεδρος του ομίλου Τιτάν υπογράμμισε την αναγκαιότητα να συνεχιστούν οι πράσινες επενδύσεις από τη βιομηχανία τσιμέντου, αλλά παράλληλα να δοθούν και κίνητρα στους καταναλωτές για χρήση πράσινων προϊόντων.

"Είναι ευθύνη του κλάδου μας να προστατεύει το περιβάλλον, μια δέσμευση που είναι βαθιά ριζωμένη στο DNA μας από την ίδρυσή μας. Η καινοτομία αποτέλεσε καθοριστικό παράγοντα των προηγούμενων επιτυχιών μας και θα

παραμείνει η κινητήριος δύναμη πίσω από τις μελλοντικές μας πρωτοβουλίες, πρωτοστατώντας σε έναν μετασχηματισμό που αντανάκλα τις εξελίξεις σε όλη την Ευρώπη και τον κόσμο, όχι μόνο στην Ελλάδα", ανέφερε ο κ. Παπαλεξόπουλος.

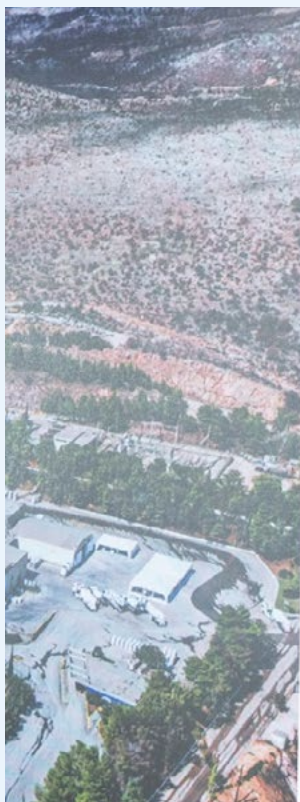
Υπογράμμισε ότι οι επενδύσεις του ομίλου έχουν στόχο να μειωθεί το κόστος παραγωγής, όμως όπως κάθε μεγάλη επένδυση στον κλάδο, έτσι και αυτή έχει να αντιμετωπίσει και να ξεπεράσει κινδύνους, τεχνολογικούς αλλά και γεωπολιτικούς.

ΑΝΑΚΑΜΠΤΕΙ Ο ΚΛΑΔΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Επίσης, μιλώντας στο BnB Daily για την πορεία του κλάδου στην Ελλάδα, σημείωσε πως μετά από 15 χρόνια κρίσης τώρα τα πράγματα πάνε καλά. " Η ζήτηση κατέρρευσε κατά 80% μεταξύ 2007-2010 και έμεινε σε αυτά τα επίπεδα για δέκα χρόνια. Τώρα έχει αρχίσει και ανεβαίνει αλλά είναι ακόμα πολύ κάτω από ό,τι είχαμε συνηθίσει".

Στέλλα Αυγουστάκη

stella@notice.gr

Δημήτρης Παπαλεξόπουλος, Πρόεδρος, Ομίλου Τιτάν

> Χ. ΣΦΑΤΟΣ (INTRALOT)

Η ΕΣΤΙΑΣΗ ΣΤΙΣ ΗΠΑ ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟ 2024

"Το 2023 ήταν μια καλή χρονιά που προοιωνίζει μια εξίσου δυνατή χρήση για το 2024. Ο όμιλος πετυχαίνει τους στόχους της αναδιάρθρωσης και βάζει γερά θεμέλια για το μέλλον", επισήμανε κατά τη διάρκεια ενημέρωσης των αναλυτών της Intralot, ο Χρυσόστομος Σφάτος, αναπληρωτής CEO του ομίλου. Ο κ. Σφάτος έκανε λόγο για νέες συνεργασίες στην αγορά των ΗΠΑ και νέα περίοδο στις σχέσεις με τις ελληνικές τράπεζες, με φόντο την αναδιάρθρωση του ομίλου.

Η ΑΓΟΡΑ ΤΩΝ ΗΠΑ

Κατά τη διάρκεια ενημέρωσης των αναλυτών έγινε σαφής η στροφή της διοίκησης της εταιρείας στην αγορά των ΗΠΑ. Περιμένει, όπως είπε, νέα συμβόλαια ενώ η συγκεκριμένη αγορά κρύβει μεγάλα περιθώρια ανάπτυξης. Άλλωστε, είχε εκφραστεί και στο παρελθόν η βούληση για εισαγωγή της θυγατρικής στο αμερικανικό χρηματιστήριο, κάτι που μετατίθεται χρονικά, όταν η αναδιάρθρωση στεφθεί με απόλυτη επιτυχία.

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Σε γενικές γραμμές οι πρώτοι μήνες του 2024 κυλούν ομαλά για τον όμιλο, ο οποίος αναμένει νέα συμβόλαια λοταρίας και VLTs. Όπως αναφέρθηκε στην τηλεδιάσκεψη:

- Τρέχουν σημαντικά έργα σε Καναδά, Μεξικό, Βραζιλία και Αυστραλία
- Νέες συνεργασίες κυοφορούνται στις ΗΠΑ
- Στην Αργεντινή ο πληθωρισμός αναμένεται να έχει αρνητικές συνέπειες, ωστόσο η αγορά δεν είναι μεγάλης σημασίας από άποψη οικονομικών μεγεθών για τον όμιλο
- Στην Μαλαισία η εταιρεία αναπτύσσεται

ΤΑ ΠΕΡΙΘΩΡΙΑ

Η διοίκηση εκτός από την αύξηση των κερδών EBITDA το 2024 εστιάζει στα περιθώρια EBITDA, καθώς αυτά φανερώσουν τη δυναμική ανάπτυξης. Το 2023 τα περιθώρια EBITDA διαμορφώθηκαν στο 35,6% έναντι 31,3% το 2022, ενώ τα κέρδη EBT σημείωσαν επίσης αύξηση.

ΤΟ ΤΑΜΕΙΟ ΚΑΙ Η... ΜΑΛΑΙΣΙΑ

Υπενθυμίζεται πως η ρευστότητα του ομί-

(σε εκατ. €)	Δωδεκ. 2023	Δωδεκ. 2022	% Μεταβολή	Δ' τρίμηνο 2023	Δ' τρίμηνο 2022	% Μεταβολή
Έσοδα (Κύκλος Εργασιών)	364,0	392,8	-7,3%	84,0	91,0	-7,7%
Καθαρές πωλήσεις μετά από κέρδη νικητών (GGR)	348,6	343,9	1,4%	86,4	87,3	-1,0%
Λειτουργικά Έξοδα ¹	(114,1)	(99,8)	14,3%	(37,6)	(29,6)	27,2%
EBITDA²	129,5	122,9	5,4%	28,4	34,8	-18,3%
Περιθώριο EBITDA (% επί του Κύκλου Εργασιών)	35,6%	31,3%	+ 4,3pps	33,9%	38,2%	- 4,4pps
Περιθώριο EBITDA (% επί του GGR)	37,1%	35,7%	+ 1,4pps	32,9%	39,9%	- 7,0pps
Έξοδα αναδιοργάνωσης	-	(1,2)	-100,0%	-	(0,1)	-100,0%
Αποσβέσεις	(67,9)	(70,1)	-3,1%	(19,4)	(16,3)	18,8%
EBT	33,6	29,8	12,8%	1,4	10,4	-86,1%
Περιθώριο EBT (%)	9,2%	7,6%	+ 1,6pps	1,7%	11,4%	- 9,7pps
ΝΙΑΤΜΙ	5,8	11,9	-50,9%	(3,2)	12,4	-125,9%
Σύνολο Ενεργητικού	588,7	617,1	-	-	-	-
Δανεισμός	445,1	592,8	-	-	-	-
Καθαρός Δανεισμός	333,2	490,5	-	-	-	-
Λειτουργικές Ταμειακές Ροές από συνολικές δραστηριότητες	112,5	96,3	16,9%	14,9	28,6	-47,7%
Επενδύσεις	(29,7)	(26,5)	12,1%	(7,5)	(11,3)	-33,8%

Χρυσόστομος Σφάτος, αν. CEO, Intralot

λου ήταν ενισχυμένη το 2023 και έφτασε μαζί με τα Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα τα €111,9 εκατ. Ανάπτυξη αναμένεται και από την Μαλαισία, καθώς υπεγράφη νέα συμφωνία με την Magnum Corporation, κορυφαία εταιρεία τυχερών παιχνιδιών στη χώρα. Η

συμφωνία αυτή θα έχει διάρκεια επτά ετών με δικαίωμα για δύο επεκτάσεις, των πέντε ετών έκαστη.

Νικόλας Ταμπακόπουλος
nicolas@noitice.gr

> ΚΟΜΙΣΙΟΝ

ΕΓΚΡΙΣΗ ΓΙΑ ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ €1 ΔΙΣ.
ΣΕ ΔΥΟ ΕΡΓΑ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ

Πράσινο φως άναψε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τις κρατικές ενισχύσεις €1 δισ. στήριξης δύο έργων παραγωγής και αποθήκευσης ενέργειας ΑΠΕ. Και οι δύο κατασκευές προβλέπεται να ολοκληρωθούν έως τα μέσα του 2025. Η ενίσχυση θα λάβει τη μορφή αμφίδρομης σύμβασης επί διαφοράς διάρκειας 20 ετών.

Η τιμή άσκησης του δικαιώματος θα καθορίζεται από τεχνική επιτροπή βάσει, μεταξύ άλλων, ανάλυσης κόστους-οφέλους και εκτίμησης κινδύνου. Η τιμή αναφοράς θα υπολογίζεται ως μηνιαίος σταθμισμένος ως προς

την παραγωγή μέσος όρος της αγοραίας τιμής της ηλεκτρικής ενέργειας στις αγορές επόμενης ημέρας.

ΤΑ ΕΡΓΑ

Το έργο "Σέλι"

- περιλαμβάνει κατασκευή φωτοβολταϊκής μονάδας 309 MW, συνοδευόμενης από ενσωματωμένο σύστημα αποθήκευσης ενέργειας σε συσσωρευτές ιόντων λιθίου
- στόχος του έργου, που τρέχει η εταιρεία Green Line του Agro group, είναι η βελτιστοποίηση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και της σταθερότητας του δικτύου ενώ η επένδυση εκτιμάται στα €300 εκατ.

Το έργο "Faethon" περιλαμβάνει

- κατασκευή 2 φωτοβολταϊκών μονάδων δυναμικότητας 252 MW η κάθε μία

- κατασκευή ολοκληρωμένων μονάδων θερμικής αποθήκευσης τηγμένου άλατος και ενός υποσταθμού υπερυψηλής τάσης.

Στόχος του έργου είναι η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας κατά τη διάρκεια της ημέρας. Η πλεονάζουσα ενέργεια θα αποθηκεύεται και στη συνέχεια θα μετατρέπεται σε ηλεκτρική ενέργεια προς χρήση σε περιόδους αιχμής της κατανάλωσης, όπως τις βραδινές και τις νυκτερινές ώρες.

Το έργο προβλέπει, επίσης, και την κατασκευή ενός κοινού Υποσταθμού υπερυψηλής Τάσης (400 kV/33 kV) για τη σύνδεση των σταθμών στο Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας.

Η επένδυση που θα ξεπεράσει τα €490 εκατ. ανήκει στον επενδυτικό φορέα την κοινοπραξία "Faethon" που αποτελείται από την "Ενέργεια Υπερίωνας ΑΕ", του ομίλου Τσάκου, και την Ilos New Energy Greece που ανήκει στον γερμανικό όμιλο "Ilos Projects GmbH".

Χριστίνα Ζαφειρούλη
zafeirouli@notice.gr

> AMAZON

ΠΩΣ ΣΧΕΔΙΑΖΕΙ ΝΑ ΑΠΑΛΛΑΓΕΙ
ΑΠΟ ΤΑ ΚΑΦΕ ΚΟΥΤΙΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ

Στόχο να αλλάξει τις συσκευασίες αποστολής προϊόντων έχει βάλει η Amazon, μέσω του προγράμματος Ships in Product Packaging, προκειμένου να απαλλαγεί από το χαρακτηριστικό καφέ κουτί της.

Σύμφωνα με ρεπορτάζ του CNBC η εταιρεία βρίσκεται σε επαφές με την αγορά και εταιρείες δοκιμών προϊόντων προκειμένου να εντοπίσει ποιες συσκευασίες θα είναι κατάλληλες, ανάλογα με τις ανάγκες του κάθε προϊόντος.

ΔΟΚΙΜΕΣ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΗ
ΜΑΘΗΣΗ

"Προσδιορίζουμε τα προϊόντα εκ των προτέρων για να βεβαιωθούμε ότι θα παραδοθούν στους πελάτες χωρίς ζημιές. Στη συνέχεια, προσομοιώνουμε τη διαδικασία εκπλήρωσης της παραγγελίας, ώστε καθώς τα προϊόντα εγγράφονται στο πρόγραμμα να διασφαλίζουμε ότι πληρούν τα ελάχιστα πρότυπα για να φτάσουν με ασφάλεια", δήλωσε η Kayla Fenton, ανώτερη διευθύντρια καινοτομίας συσκευασίας της Amazon.

Τα αποτελέσματα των δοκιμών τροφοδοτούνται στη συνέχεια σε μοντέλα μηχανικής μάθησης, τα οποία εξετάζουν τον κατάλογο της Amazon για περισσότερα αντικείμενα που μπορούν να προστεθούν στο πρόγραμμα.

Η Go North Group, οργανισμός Fulfilled by Amazon που πουλάει ένα ευρύ φάσμα προϊόντων, ήταν μεταξύ εκείνων που κλήθηκαν να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα. Ο Johan Stellansson, διευθυντής εφοδιαστικής αλυσίδας της Go North, δήλωσε ότι η δοκιμή αποκάλυψε ότι το 80% των προϊόντων της εταιρείας μπορεί να αποσταλεί χωρίς πρόσθετη συσκευασία.

ΜΕΙΩΣΗ ΠΛΑΣΤΙΚΟΥ

Η Amazon εργάζεται πάνω στη μείωση της συσκευασίας, ιδίως της πλαστικής, αντικαθιστώντας τις πλαστικές σακούλες με φυσαλίδες με χάρτινες σακούλες και τις πλαστικές φυσαλίδες με χαρτί. Η απόφαση για μείωση ή εξάλειψη των επιπλέον συσκευασιών είναι μόνο ένα μέρος της λύσης. Μια άλλη είναι η επαναχρησιμοποίησιμη συσκευασία.

"Το να ζητάμε από τους ανθρώπους να αλλάξουν τις συνήθειές τους επιστρέφοντας τις συσκευασίες είναι μια δύσκολη μάχη. Ακόμα κι έτσι, ορισμένες εταιρείες εισάγουν επαναχρησιμοποιήσιμες συσκευασίες", δήλωσε ο Michael Newman, CEO της Returnity Innovations, η οποία παρέχει επαναχρησιμοποιήσιμα κουτιά και τσάντες για εταιρείες όπως η Rent the Runway και η μάρκα ρούχων Vuori.

Όπως σημείωσε, οι επαναχρησιμοποιήσιμες συσκευασίες λειτουργούν καλύτερα όταν οι καταναλωτές δεν χρειάζεται να αλλάξουν συνήθειες. Οι συσκευασίες σχεδιάζονται για να αντέχουν τον μέσο αριθμό επαναχρησιμοποιήσεων, ο οποίος μπορεί να κυμαίνεται από 5 έως 20 φορές, ανάλογα με την εταιρεία. Ο Newman δήλωσε ότι για να έχουν αποτέλεσμα οι επαναχρησιμοποιήσιμες συσκευασίες από την άποψη του αποτυπώματος άνθρακα, τα ποσοστά επιστροφής των πελατών πρέπει να είναι 90% έως 95%.

Χριστίνα Ζαφειρούλη
zafeirouli@notice.gr

> CALVIN KLEIN

ΟΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΕΣΟΔΑ ΓΚΡΕΜΙΣΑΝ ΤΗ ΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΜΗΤΡΙΚΗΣ ΡVΗ

Stefan Larsson, CEO, PVH Corp.

Η μετοχή της PVH, ιδιοκτήτριας των brands Calvin Klein και Tommy Hilfiger, κατέγραψε μεγάλες απώλειες στο αμερικανικό χρηματιστήριο, όταν η διοίκηση της εταιρείας ανακοίνωσε ετήσιες προβλέψεις χαμηλότερες των προσδοκιών της αγοράς.

Συγκεκριμένα, δήλωσε ότι αναμένει τα έσοδα φέτος να μειωθούν κατά 6% έως 7%, έναντι αύξησης κατά 2% πέρυσι. Αν και μέρος της αναμενόμενης μείωσης απορρέει από την πώληση της Heritage Brands, της επιχείρησης γυναικείων εσωρούχων, η ΡVΗ επισήμανε επίσης το δύσκολο μακροοικονομικό περιβάλλον, ιδιαίτερα στην Ευρώπη.

> BULGARI

Η ΜΑΙΡΗ ΚΑΤΡΑΝΤΖΟΥ ΝΕΑ CREATIVE DIRECTOR ΔΕΡΜΑΤΙΝΩΝ ΕΙΔΩΝ ΚΑΙ ΑΞΕΣΟΥΑΡ

Η Mary Katrantzou είναι η νέα creative director δερματινών ειδών (από δερμάτινες τσάντες ημέρας και τσάντες υψηλής κοσμηματοποιίας) και αξεσουάρ του οίκου Bulgari. "Πότε κάτι αλλάζει από το να θεωρείται κόσμημα στο να είναι λειτουργικό και τι μπορούμε να κάνουμε σε αυτό το ενδιάμεσο διάστημα; Εκεί είναι που έρχεται το εκ-

πληκτικό αρχείο του οίκου Bulgari. Μελετώντας τα πρωτότυπα και βλέποντας πώς μπορούν να μετασχηματιστούν και βλέποντας αυτή την κατηγορία ως ένα δημιουργικό εργαστήριο για να το κάνουμε - αυτό για μένα είναι απίστευτο", δήλωσε η Ελληνίδα σχεδιάστρια για την έναρξη αυτή της συνεργασίας.

Food for thought... every day!

ΤΟ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟ
NEWSLETTER
ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΛΑΔΟ
ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΠΟΤΩΝ

Γίνε
συνδρομητής
εδώ

και επωφελήσου
από τα πακέτα συνδρομών.

ΤΟ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟ ΨΗΦΙΑΚΟ NEWSLETTER
ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΚΛΑΔΟ
Τιμή συνδρομής: 300€ + Φ.Π.Α./έτος

TUV
AUSTRIA
ISO 27001:2013
No: 20201210005985

TUV
AUSTRIA
ISO 22301:2019
No: 20000210005984

NOTICE
CONTENT & SERVICES

Βαλαωρίτου 9, 106 71 Κολωνάκι, Τ. 210 3634061